ANUL X No. 2996 — Ediția de seară — DUMINICA 9 NOEMBRE 1897

Abonamente

Incep la 1 și 15 ale fie-căreI lunI și se plătesc înainte:

n an in țară 30 lei;	în străinătate 50 lei	
Șase lunI	15 „ „	„ 25 „
TreI lunI	8 „ „	„ 13 „

Numărul 10 banI

In străinătate 15 banI

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

AnunciurI

Se primesc direct la Administrația ziarului

Linia pagina VI-a . . . . . lei 0.50 banI
„ „ V-a . . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . . „ 3. „

La un mare număr delinii se fac reducțiI din tarif

Numărul 10 banI

Un număr vechiŭ 20 banI

Redacția — PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația — PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

LOTERIA GUVERNULUI

Șase paginI

la fie-care ediție

Cine e de vină?

Toțĭ medicii și higieniștiĭ sînt de părere că epidemia de febră tifoidă care bîntue Bucureștiĭ, își are obîrșia în proasta calitate a apeĭ și în starea de murdărie a Capitaleĭ.

In această privință nu este de ajuns să numim asasin pe d. C. F. Robescu, primarul Capitaleĭ care de sigur are partea luĭ de răspundere, nu este de ajuns a înfiera incapacitatea criminală a tuturor primarilor și a ambelor partide politice. E nevoe a ne ridica privirile maĭ sus și a privi în față pe acela care azĭ are pe conștiință atîtea suflete, atîțea orfanĭ, atîtea văduve.

Regele în adevăr, pe lîngă că a acaparat conducerea politică, a pus mîna și pe conducerea administrativă. In special Capitala și-a luat-o în deplină stăpînire și primar și consiliŭ comunal nu există de cît tot în acelașĭ chip fictiv cum avem un ministru responsabil și un parlament alcătuit din iresponsabilĭ. Nicĭ o lucrare nu se face fără ca regele să nu pună viza, fără ca el să nu aibă cuvîntul hotărîtor. Un exemplu între altele, e și acela cu bulevardul Colțeĭ. Sălbaticiĭ din consiliul comunal hotărîseră, în cap cu primarul, ca să abandoneze acest proiect, făcut și executat în parte sub guvernul conservator. Regele însă s'a opus și știut este că hotărîrea luată, a fost abandonată și bulevardul Colțeĭ isprăvit în parte. Regele prin urmare face totul și cînd el și-a luat această grea sarcină de a conduce politicește țara și în acelașĭ timp a o administra, fără ca să aibă calitățile și puterea să facă această operă colosală, cînd, zicem, și-a luat însărcinarea și a îndeplinit-o așa de prost, e natural că sîntem în drept să'l chemăm la răspundere.

Alimentarea orașuluĭ cu apă este opera suveranuluĭ. Aceasta orĭ și cine o știe și chiar constitue scuza acelora carĭ după ordinele palatuluĭ, aŭ conceput și executat acest proiect care ne dă o apă murdară, otrăvită și cu totul neîndestulătoare. Carol I, a dat și în aceasta, dovadă de nepricepere și neprevedere, cu atît maĭ condamnabilă cu cît dacă s'ar fi cheltuit cîte-va milioane maĭ mult, Capitala țăreĭ scăpa de acest flagel care se numește alimentarea cu apă a Bucureștilor.

Fără de apă, nu se poate păstra starea hygienică a unuĭ oraș mare și prea întins. Or, apă nu avem nicĭ pentru spălarea canalurilor, nicĭ pentru trebuințele domestice. E de ajuns să spunem că nicĭ pînă acuma, după atîțea anĭ de cînd avem canalizat orașul, locuitoriĭ caturilor superioare nu se pot bucura de apă.

Cînd dar nu avem apă, cînd ea ne dă germeniĭ febreĭ tifoide, cînd capitala țăreĭ este nelocuibilă maĭ ales vara, cînd ne prăpădim în mijlocul «orașuluĭ celuĭ maĭ bine îngrijit din toată țara», să nu ne pierdem vremea învinuind pe nenorocitele fantoșe pe carĭ voința și bunul plac al luĭ Carol le-a aruncat la primărie. Toată răspunderea, toate maledicțiunile să le îndreptăm către acela care este adevăratul și marele vinovat, către acela care ne-a demoralizat, ne-a distrus orĭ și ce viață politică și orĭ și ce inițiativă, care azĭ ne și ucide, și care acum trebue să se convingă că puterea absolută, pe lîngă avantagiile eĭ, are și multe neajunsurĭ, cînd nu eștĭ croit dintr'o stofă de om mare— și cînd eștĭ nevoit să-țĭ daĭ pe față insuficiența, asumînd greaua răspundere de a conduce țara la rușinea morală și cea materială și a otrăvi un oraș întreg cu apa cea maĭ infectă.

Const. Mille

SATIRA ZILEI

Disprețla tiraj

Ziarul *Universul* se plînge cu lacrămi de catramină pentru că ministerul de justiție îl tratează tirajul cu dispreț și nu'i trimete, cu *argent comptant*, toate publicațiile sale.

Găsim că jelania gazeteĭ cu cutiĭ de sardele și cu mașinĭ de cusut are motivele sale, cu atît maĭ mult că, după informațiunile luate, casa proprie are nevoe de fondurĭ de cînd a hotărît desfacerea băcănieĭ și a marchitănieĭ.

Intru cît privește afirmarea *Universuluĭ*, cum că tirajul săŭ este maĭ mare de cît al tuturor celor-l'alte gazete, aci îl desfidem și îĭ aruncăm mănușa în fața rotativeĭ.

Dacă vrea d. Cazavilan, noĭ declarăm că ținem cu d-sa un rămășag de 10,000 francĭ.

Dar cu o condiție: să pue baniĭ jos, nu pe mofturĭ cum are obiceiul.

Vax.

Maison de Poupée

Ilustrațiunea noastră reprezintă pe Réjane în celebra scenă a drameĭ luĭ Ibsen, cînd Nora se vede pierdută și îșĭ cheamă pe copiĭ ca să 'șĭ ia adio pentru tot-d'a-una.

Celebra artistă dă joculuĭ săŭ atîta intensitate, că e imposibil să nu simțĭ fiorĭ trecîndu-țĭ prin corp.

Abuzurĭ la primărie

Starea în care se află acuma administrația comunală este maĭ urîtă ca în tot d'auna; gheșefturile aŭ început să se facă pe o scară prodigios de întinsă, înșișĭ consilieriĭ comunalĭ „devotațĭ guvernamentalĭ" se iaŭ cu mîinile de păr față cu malonestitățile ce se petrec.

Cîte-va cazurĭ din multe:

Serviciul sanitar al comuneĭ a făcut circulărĭ către birtașĭ, otelierĭ, cofetarĭ etc., să se aprovizioneze de urgență cu filtre. Eĭ bine, un funcționar „de-aĭ noștri", sigur de proptelele sale, a găsit cu cale să strecoare în toate circulările ordinul că filtrul ce trebuie preferat, este filtrul Buhring.

Acest gheșeft a fost descoperit, dar multă lume a fost indusă în eroare și multe filtre, absolut nefolositoare, aŭ fost cumpărate.

Alt caz. Licitațiunea pentru furnizarea lemnelor de foc a fost ținută în asemenea condițiunĭ în cît ea a încăput pe mîna unuĭ agent electoral colectivist, cunoscutul Manolescu Lungu.

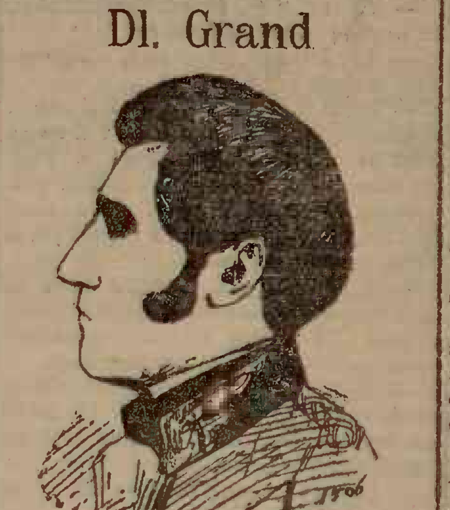
Cînd a venit momentul predăreĭ lemnelor, consilierul comunal însărcinat cu recepțiunea, s'a întîmplat să fie d. Vanicu, un om foarte conștiincios și cinstit. D-sa pentru marea surprindere a antreprenoruluĭ, a cîntărit, unul după altul, toțĭ stînjeniĭ și a dovedit că la fie-care, ereaŭ lipsă între 200 și 300 chilograme. Cu mare bună-voință d. Vanicu a putut primi 5 stînjenĭ din suma totală.

Atuncĭ aŭ început intervențiile de sus, dar d. Vanicu a rămas nestrămutat și a declarat în gura mare: „Dacă antreprenoriĭ sînt oamenĭ de-aĭ partiduluĭ, asta nu'ĭ un cuvînt ca eŭ să mă fac complice la jefuirea avereĭ comunale".

Nu știm cum aŭ rămas lucrurile dar e foarte probabil că lemnele vor fi primite de către d-niĭ Robescu și Compania.

Dragoș

Dl. Grand

Dl. Grand a interpretat parte din rolul baronuluĭ de Neipperg în Madame Sans-Gêne. *D-sa în la* Maison de Poupée *interpretează rolul doctoruluĭ Rank.*

A debutat la teatrul Vaudeville *din Paris, în* Le Prince d'Aurec *și maĭ apoĭ în* Madame Sans-Gêne *și în* Les demi vièrges.

In Demi-Monde *va ținea rolul luĭ d'Nanjac.*

Mesagiul austriac

Concertul puterilor. — Tripla alianță.—Austria și Rusia.— Vizita regelui

La ordinea zileĭ în presa europeană este mesagiul împăratuluĭ Frantz Iosef, prin care acesta răspunde la cuvîntările președinților celor două delegațiunĭ adunate acum la Viena. Ceea ce caracterizează acest mesagiŭ, firul roșu ce se poate urmări în tot decursul săŭ,—este asigurarea de pace. Tot ce se spune într'însul este menit să întărească această asigurare.

*

Mesagiul începe, cum nicĭ nu se putea altfel, printr'un lung pasagiŭ privitor la turburările din Orient și la războiul greco-turc. „Concertul european—zice împăratul — s'a dovedit ca un factor esențial pentru aplanarea turburărilor din Orient..." Cu această înălțare a concertuluĭ european, sîntem de multă vreme obicinuițĭ. Și marchizul Salisbury, și contele Muraview, și Hanotaux s'aŭ exprimat în acest senz. Cu toate acestea, cine nu știe cît de greŭ funcționează acest concert, și de cîte orĭ dezarmonia dintr'însul era să degenereze într'o veritabilă *Katzenmuzik*.

*

Asupra existențeĭ și soliditățeĭ tripleĭ aliațe, se pune foarte mult preț în Austria, maĭ mult chiar de cît în alte state interesate. Nicăerĭ triplicea nu e așa de mult invocată ca în această țară. Mesagiul în cestiune, cuprinde o declarațiune care întărește cele tocmaĭ susținute de noĭ. El zice: „relațiunile noastre de alianță cu Germania și Italia formează baza neclintită a politiceĭ noastre și tendința continuă a guvernuluĭ nostru e să întărească această bază". Aceste cuvinte sînt clare și dacă la ele maĭ adăogăm călduroasele cuvinte cu carĭ se menționează „vizita amicală a aliatuluĭ împărat al Germanieĭ",—apoĭ se poate vedea că tripla alianță e departe încă de a se apropia de sfîrșit.

*

Sfîrșind, vroim să maĭ menționăm numaĭ pasagiul cu deosebire interesant, în care se vorbește „despre caracterul prietenesc pe care 'ĭ-aŭ luat relațiunile Austrieĭ față cu Rusia". Pentru prima oară se pomenește acest fapt în mod oficial. Multe lucrurĭ pînă acum inexplicabile, 'șĭ-aŭ găsit prin acest pasagiu explicarea.

Pol.

Criza financiară

(Un consiliŭ de miniștriĭ, la care azistă și d. Manolache Culoglu, secretar general la finanțe).

Primul ministru: Așĭ ruga pe d. ministru de finanțe să ne expună situația financiară și rezultatele misiuneĭ sale în străinătate.

D. Gogu Cantacuzino: Situația noastră, stimațĭ colegĭ, e îngrijitoare.

D. Stolojan: Cum adică a *noastră*?

D. Gogu Cantacuzino: Zic a noastră, a ministeruluĭ de finanțe. Creditul nostru...

D. Stolojan: Mă rog, să nu ne maĭ vorbeștĭ de Credit, că-ĭ cunosc eŭ pe d-niĭ de acolo, carĭ mă sîcîie mereŭ cu ratele...

D. Gogu Cantacuzino: Excelența sa *(rîsete)*, pardon, voiam să zic excelența sa d. ministru de domeniĭ, face confuziune. Vorbiam de creditul statuluĭ, care e zdruncinat și cînd am venit...

D. Stolojan: Apoĭ dacă aĭ veniturĭ cum e zdruncinat creditul?

D. Gogu Cantacuzino: D. Stolojan să aibă răbdare. Ziceam că am venit de la Berlin și cînd am voit să-ĭ atac...

D. Stolojan: Noĭ nu trebue să atacăm, trebue numaĭ să ne apărăm...

D. Gogu Cantacuzino: Ba era, d-le Stolojan, nevoie să-ĭ atacăm cu ceva parale...

D. Stolojan: A, așa da. Aceasta e singura formă sub care un guvern are dreptul să atace....

D. Gogu Cantacuzino: Intr'un cuvînt, d-lor, Berlinul mi-a răspuns: nu maĭ sînt bancherĭ la Berlin.

D. Sturdza: Așa dar misiunea dumitale.....

D. Stolojan: Misiunea d-sale înseamnă demisiunea noastră. (D. Djuvara a leșinat)

D. Sturdza: Eŭ așĭ întreba totușĭ pe d. ministru de finanțe, ce are de gînd să facă pentru a acoperi deficitul budgetar?...

D. Gogu Cantacuzino: Nu văd salvarea de cît în nouĭ birurĭ.....

D. Stolojan. Cine pune birurĭ, nu birueşte, ci e biruit.

D. Sturdza: D. Stolojan a zis, după a mea părere, o vorbă foarte profundă.....

D. Djuvara: *(care s'a maĭ inviorat)* ca să nu zicem latifundă!

D. Sturdza: Rog pe miniștriĭ tinerĭ să nu glumească cu budgetul țăreĭ, ci să se silească maĭ bine a găsi un mijloc ca să eșim din încurcătură, dacă nu voițĭ ca să eșim din guvern....

D.Djuvara: *(bătîndu-se peste frunte)* Am găsit! Am găsit!

D. Gogu Cantacuzino: *(în cor cu cel-l-alțĭ)* Aaaaaa! Spune, spune!

D. Djuvara: *(Se'ncheie la redingotă și tușește de începere).* D-lor, voiŭ fi scurt. Propunerea mea e să punem pe colegul nostru de la lucrărĭ publice să contracteze ceva împrumuturĭ pe la Goldwurm, Avramescu, Șapira și cînd o fi de plată, invocăm minoritatea debitoruluĭ, prefacem consiliul de miniștri în consiliŭ de familie și ne... împăcăm noĭ cu creditoriĭ...

D. Gogu Cantacuzino: Alecule, dă-mĭ voie să te sărut. Dar Ionel primește oare?...

D. Ionel Brătianu: I'călesc, i'călesc! *(Ura pe toată linia).*

D. Stolojan (în sine): Al draculuĭ Djuvara ăsta. Mă credeam maĭ pișicher ca eĭ!

Sullvan

Banchet la Craiova

In banchetul de la Iașĭ a prins gluma șampanizată a d-luĭ Stolojan și d. Dimitrie Sturdza a fost proclamat șef al liberalilor.

Azĭ, la Iașĭ d. Sturdza n'a putut întruni 20 de liberalĭ de vază în jurul săŭ, șefia d-sale e maĭ mult de cît contestată și d'aia d. Stolojan, banul Olteniei, a hotărît să-l reproclame pe d. Sturdza șef în capitala Olteniei, unde nu s'a aclamat programul de la Iașĭ, pentru a nu se aplica, și unde d. Sturdza, în genunchĭ s'a rugat, singur singurel, în biserica Madona-Dudu, ca bunul D-zeŭ să fie multă vreme „Națiunea" la budget!

Banchetul de la Craiova — las pe ce. Nastase! — o să fie ceva mare, ceva cu loviturĭ de teatru, ceva cu care o să se bată toba la Craiova să se audă în toată Moldova!

La Iașĭ a mers cum a mers, la Craiova o să se bea cu entuziasm — dar la Bucureștĭ, lucru draculuĭ, guvernul tot a drojdie o să miroase.

Saturn

CULISELE POLITICE

LOTERIA GUVERNULUI

Situația financiară îngrijește pe guvern astfel, încît miniștriĭ se acață pînă și de cele maĭ fanteziste proecte.

Se înțelege că acesta e halul în care trebue să ajungă un guvern, care nu are curagiul și nicĭ capacitatea de a face o reformă serioasă a impozitelor.

De la reformarea patentelor, d. Gogu Cantacuzino a trecut la urcarea taxelor pentru transportul bagajelor pe C. F. și acum a ajuns la altă idee și maĭ nostimă.

Loteria Cruceĭ roșiĭ

Această idee este înființarea uneĭ loterii a Cruceĭ roșiĭ.

Maĭ multe ziare germane ne aduc știrea că d. Gogu Cantacuzino, în călătoria pe care a făcut'o acum de curînd la Berlin și Paris, a tratat pentru înființarea uneĭ loterii a Cruceĭ roșiĭ.

Cu alte cuvinte, este vorba de un împrumut deghizat.

Pînă acum însă, d. Gogu Cantacuzino n'a putut să reguleze nicĭ această chestie. D-sa speră că va reuși să plaseze cea maĭ mare parte din lozurile acesteĭ loterii, în țară.

Conversiunea

D. Cantacuzino tratează și pentru conversiunea renteĭ 5 la sută în rentă 4 la sută.

Dar și acest proiect nu se va realiza așa curând, de oare-ce d. ministru de finanțe n'a putut căpăta un răspuns definitiv, de la bancheriĭ germanĭ, cu carĭ a tratat această chestiune.

Și apoĭ această operație financiară nu e de cât un expedient, care va pune la dispoziția ministruluĭ câte-va milioane, dar nu va îndrepta situația financiară.

Criza

Criza este adîncă și ea nu se poate înlătura cu paliative.

Budgetul statuluĭ suferă o scădere enormă la veniturĭ și cheltuelile se măresc continuŭ. Pe de altă parte, coarda împrumuturilor este destul de întinsă și dacă numaĭ această coardă va trebui să susție toate nevoile statuluĭ, va plezni foarte curînd.

Este nevoie, decĭ, de ceva maĭ serios, de găsit o nouă resursă bogată și permanentă care să alimenteze budgetul statuluĭ.

Impozitele

Această resursă nu poate să fie de cît crearea unor noĭ mijloace de producțiune, saŭ mărirea impozitelor actuale.

Guvernul nu e în stare să realizeze prima idee și se teme să recurgă la cea de a doua.

De aceea, în cercurile politice, se crede că situația financiară are să răstoarne guvernul actual.

Rep.

Henric Ibsen

Este, pe lîngă Bjoernsterne-Bjoernson, cel maĭ cunoscut dintre scriitoriĭ nordicĭ. Henric Ibsen este unul dintre ceĭ maĭ cunoscătorĭ aĭ sufletuluĭ omuluĭ modern. Are tipurĭ sănătoase, vrednicĭ urmașĭ aĭ țăranilor scandinavĭ, așa sînt: Lona din Stîlpiĭ societățeĭ *și Doctorul din* Dușmanul poporuluĭ... *Are însă și tipurĭ slabe, femeĭ și bărbațĭ pipernicițĭ, cum Hedda Gabler din piesa cu acelașĭ nume. Idealul luĭ Ibsen este adevărul, de aceea toțĭ croiĭ luĭ se sacrifică, triumfă saŭ cad victime în lupta pentru adevăr.*

M-me Réjane joacă în astă seară piesa luĭ Ibsen, „Nora" saŭ „O casă de păpușĭ". La noĭ s'aŭ jucat următoarele piese ale luĭ Ibsen: Strigoiĭ și Rosmersholm.

In traducere avem și maĭ multe piese carĭ nu s'aŭ jucat încă pînă acum.

Inst.

CARNETUL MEŬ

Siguranța în teatru

Teatrul Lyric e de sigur unul din teatrurile cele maĭ drăguțe. Cînd însă eștĭ în lăuntru și îțĭ trece prin minte posibilitatea unuĭ incendiŭ — cu atât maĭ posibil că s'a întâmplat deja — tu, nenorocit spectator, te gândeștĭ că în o asemenea împrejurare eștĭ sigur perdut.

Lojile rândului întâiŭ și stalul întâiŭ aŭ o singură eșire și, pe de asupra, ca să ieșĭ din stal în coridorul lojilor trebue să urcĭ o scară în care doĭ oamenĭ nu pot trece de cât greŭ de odată. Lojile de sus, balcoanele și lojile de rândul al doilea aŭ două eșirĭ carĭ daŭ în foyerul de sus—care, și el, nu comunică de cât prin o scară cu cel de jos, un fel de coridor maĭ mult strâmt de cât larg. Neajunsurile imbulzeleĭ se văd la eșire și la garderobă. E o luptă în toată regula ca să-țĭ poțĭ căpăta paltonul, luptă în care bietele doamne sunt supuse curentelor și maĭ ales ghionturilor.

Pe lângă aceste inconveniente, parterul nu are o comunicare la mijloc. Ca să intrĭ în stal, trebue să deranjezĭ toată lumea și eșirea, din această cauză, se face foarte anevoie. Ce s'ar întâmpla, când o lume ca aceea de Joĭ seara ar fi coprinsă de panica incendiuluĭ, când cu toțĭ s'ar arunca spre eșire și când aceasta ar fi cu totul astupată de primiĭ năvălitorĭ? O catastrofă identică cu aceea de la Burg-teatru din Viena saŭ ca la Bazarul de Caritate din Paris — ar avea loc.

E dar nevoe de micĭ modificărĭ, de deschiderĭ de nouĭ eșirĭ, de facilitatea scurgereĭ publiculuĭ maĭ ușor și de înlăturat spaima care cuprinde pe spectator când se vede închis în acest local, de unde nu poate fi scos de cât mort, la caz de incendiŭ.

...Și cu toate acestea, mi se spune că o comisiune a primărieĭ a vizitat astă toamnă localurile de spectacol și a luat măsurĭ!...

C. M.

Cronica teatrală

— M-me Sans-Gêne —

Erĭ trupa d-neĭ Réjane a dat *M-me Sans-Gêne* de Victorien Sardou.

Comedia luĭ Sardou nu e o piesă propriu zisă, ci o înșirare de tablourĭ în carĭ apare Napoleon în viața sa intimă. Personagiul principal al pieseĭ este spălătoreasa Caterina, ajunsă maĭ tîrziŭ Mareșala Lefevre. M-me Sans-Gêne este o poreclă ce i se dăduse Catereneĭ, de cînd era spălătoreasă, pentru obiceiul eĭ de a spune lucrurile pe numele lor, fără nicĭ o jenă.

In primul act sîntem la spălătoria Catereneĭ. Revoluția a izbucnit, Tuileriile sînt luate și contele Neipperg, trimis extraordinar al Austrieĭ, care se afla acolo, scapă cu greŭ și rănit intră la spălătorie. Caterina vrea să-l gonească la început, dar starea rănituluĭ o înduioșează. Pe cînd ea vroește să-ĭ lege rana, o trupă de soldațĭ bate la ușe. Caterina îl ascunde pe rănit în odaia eĭ. Intră soldațiĭ, în fruntea lor este sergentul Lefevre, amantul Catereneĭ. Acesta vrea să se spele și negăsind apă în magazin, voește să intre în odaea Catereneĭ, ea se opune. Gelozia îl face pe Lefevre să intre cu forța. Eșind din odae are o explicație aparte cu Caterina și convingîndu-se că cel ascuns nu era un amant rival, ci un adversar politic, consimte să nu-l divulge.

Actul al 2-lea se petrece peste cîțĭ-va anĭ. Sergentul Lefevre este soțul Catereneĭ și a ajuns mareșal al Franțeĭ. Sîntem în casa lor. Mareșala se gătește pentru vînătoarea proectată de împărat și în această seară are recepțiune la ea.

Aci e o scenă cu croitorul și cu maestrul de dans, scenă care există în sîmbure și în piesa *Mareșala*. O scenă exagerată la a căreia exagerare a contribuit și d-na Réjane. Această scenă distonează cu jocul artisteĭ din restul pieseĭ.

La recepțiune damele de curte îșĭ bat joc de stîngăcia și fac glume înțepătoare asupra trecutuluĭ Catereneĭ. Ea replică cu putere amintind curagiul, abnegațiunea și sacrificiile făcute de ea, cînd lega rănile și mergea alăturea cu Lefevre în bătăliĭ.

Aci d-na Réjane a fost admirabilă.

Maĭ înainte însă de această scenă, se petrece alta foarte interesantă și în legătură cu tot restul pieseĭ.

Lefevre spune neveasteĭ sale că împăratul, văzînd stîngăciile eĭ, l'a sfătuit să divorțeze și să se însoare cu o princesă.

—Tu ce i-aĭ răspuns? întreabă Caterina, și în acelaș timp îĭ amintește amorul lor și cum s'a urmat, ea înfruntînd toate primejdiile. Scena se sfîrșește cu o îmbrățișare, căcĭ Lefevre a refuzat cererea împăratuluĭ de a se divorța.

Intre alte vizite, înainte de bal, soțiĭ Lefevre primesc și pe aceea a rănituluĭ din actul întîiŭ, Neipperg, care se întorsese la Paris cu Maria-Luisa. El venise să-șĭ ia adio de la salvatoriĭ săĭ, de oare-ce primise ordin de la Napoleon să părăsească Franța. Cauza, o întrigă amoroasă. Cine e dama? Aceasta nu voește s'o spue. Caterina, care înțelesese că e vorba de o damă din cele maĭ înalte și că, dacă el ar căuta să se maĭ întîlnească cu acea damă, ar putea să-șĭ expue viața, îl angajează pe cuvîntul de onoare să renunțe la întîlnirea proectată.

Actul al III-lea se petrece în cabinetul luĭ Napoleon. El primește rapoartele și dă ordinele. Damele, eșind de la împărăteasă, vin să-l salute. Ele se plîng că aŭ fost insultate de Mareșala Lefevre, apoĭ prințesa Elisa îl roagă pe Napoleon să nu-ĭ pretindă să vie a doua zi la vînătoare. Prințesa nu vrea să apară în cortegiŭ în urma nobilelor făcute de curînd. Urmează o scenă de ceartă între ea și regina de Neapole. Napoleon se repede cu cleștele la ele și le poruncește să tacă. Apoĭ le spune:

— Plecațĭ și mîine să fițĭ amîndouă la vînătoare.

In acest moment intră Caterina. Impăratul vrea s'o ia repede. Îĭ vorbește de divorț.

— Țĭ-a spus bărbatul d-tale că trebue să vă divorțațĭ?

— Da.
— Şi ce aĭ răspuns?
— I-am rîs în nas.
— Şi el ce ţi-a zis?
— A rîs şi el în nasul meŭ.

După acest prim răspuns, Napoleon e furios, dar Caterina îĭ spune că a ajuns mareşală luptînd în războiŭ ca vivandieră, ca soldat, ca damă de caritate.

Soldatul a învins pe omul de curte şi Napoleon admiră pe Caterina. Aceasta merge însă maĭ departe îĭ spune că trăeşte cu Lefevre de cînd era spălătoreasă.

Napoleon e furios, spălătoreasă! „D-ta aĭ făcut de toate!“ Se înţelege, o spălătoreasă nu poate să fie mareşală. Dar Caterina îĭ prezintă o scrisoare a unuĭ tînăr ofiţer de artilerie prin care acesta îĭ cerea să-l împrumute cu 60 de leĭ. Era scrisoarea sub-locotenentuluĭ Napoleon către spălătoreasa Caterina. Napoleon îşĭ reaminteşte acele timpurĭ şi îşĭ aduce aminte de M-me Sans-Gêne.

O scenă intimă, ea îĭ spune cît îl aprecia atuncĭ şi cum într'o zi se dusese la el gata să nu-ĭ refuze nimic, dar el nu şi-a ridicat ochiĭ de pe hartă.

Zgomot din spre apartamentul regineĭ. Napoleon ordonă să se ia luminările din odae şi rămîne prin întuneric. Confidenta regineĭ, M-me de Rovigo, întroduce pe Neipperg, care venise să se întîlnească cu împărăteasa.

Napoleon îl prinde şi aprins de gelozie voeşte să-l ucidă. Caterina se luptă să-l oprească de a comite o laşitate; strigă. Napoleon vrea să-ĭ lovească pe Neipperg; acesta trage spada. E arestat.

Aceasta e scena cea mare a pieseĭ, scenă mişcătoare. Urmează o serie de amănunte carĭ zugrăvesc furia şi gelozia luĭ Napoleon.

In cele din urmă el se hotărăşte să afle adevărul asupra acesteĭ întîlnirĭ şi prin simulaţie reuşeşte să pue mîna pe scrisoarea pe care împărăteasa o dă, crezînd că o dă în mîinile luĭ Neipperg pentru împăratul Austrieĭ. Napoleon o citeşte. Impărăteasa cerea tatăluĭ eĭ să-l oprească la Viena pe Neipperg, de oare-ce, prin asiduităţile luĭ pe lîngă ea, o compromite.

Napoleon, neavînd de ce să fie gelos, îl iartă pe Neipperg.

D-na Réjane a jucat admirabil pe M-me Sans-Gêne şi a făcut să izbucnească sala în tunete de aplauze de nenumărate orĭ.

Toţĭ artiştiĭ şi-'aŭ susţinut bine rolurile.

Piesa n'a făcut impresia la care se aştepta lumea. Se înţelege, cînd pieselor luĭ Sardou le ieĭ partea spectaculoasă, rămîn ca un cocoş fără pene.

I. C. B.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

Domnule Chiţibuş,

De mult am vrut să vă scriu şi de multe orĭ am amînat, dar în astă seară sunt aşa de desnădăjduită! aşa de amărîtă!... O! doamne, trebuie să mi se schimbe viaţa, trebuie să se întîmple ceva, că nu maĭ pot, îmĭ vine nu ştiŭ de ce maĭ cu seamă astă-seară, să plîng, să plîng, să plîng şi nu ştiŭ de ce nu înţeleg, spune, spune D-ta d-le Chiţibuş, de ce?... de ce îmĭ vine cîte odată aşa — să fug departe, departe... să nu maĭ ştiŭ de nimic. Poate, d-le Chiţibuş la 19 şi la 20 de anĭ e imposibil să maĭ poţĭ aştepta tot, ce de atîta vreme doreştĭ şi care te face să înebuneştĭ. Că atîta vreme am aşteptat şi atît de mult am dorit ceva frumos şi sfînt... că acum cîte-odată simt că mă doare pieptul aşa răŭ! aşa răŭ! mă apasă şi mă arde şi par'că se distruge şi se rupe—şi inima mĭ-a ajuns într'o stare atît de impresionabilă! e ca ceva subţire... subţire... penibil de subţire şi de delicat şi cînd doresc ceva, par'că sînt atinsă de un ce ascuţit... şi e atît de răŭ!... O! doamne, de ce n'am eŭ acum un cal frumos, frumos, alb şi curat ca o floare şi cu el să fug departe, departe în lumea florilor, în lumea iubitelor şi sfintelor florĭ, acolo unde-ĭ numaĭ o lumină şi fericire şi să zbor, să zbor mereŭ pe el cu ochiĭ închişĭ, cu capul pe spate, cu vînt pe obrajĭ, să nu maĭ simt nimic şi să alerg aşa, în goana nebună, pînă oĭ muri de oboseală; şi atuncĭ să mă opresc, să culeg florĭ şi să'ĭ puĭ caluluĭ florĭ albastre în coamă, şi apoĭ să-ĭ iaŭ capul între mîinĭ şi să-l sărut, să-l' sărut mult pe ochiĭ luĭ dulcĭ, pe coama luĭ frumoasă, să-l strîng tare în braţe şi să plîng, să plîng tot amarul pînă n'oĭ maĭ şti de nimic pînă oĭ muri...

Şi iar nu ştiŭ de ce, d-le Chiţibuş, de cîtă-va vreme copiĭ 'mĭ sînt aşa dragĭ! aşa dragĭ! aşĭ vrea vecĭnic să am pe cine-va lîngă mine, să-'l sărut şi să-l dezmĭerd.—Florĭ, florĭ iubite şi frumoase de ce n'am multe multe, să le iaŭ în braţe şi să le sărut, să le simt lîngă obrazul meŭ răcoroase şi mirositoare... d-tale îţĭ plac florile? — dar e deja tîrziu şi...

bună seara

Maria Angelica.

CRONICA

Cum devin geniile...

Cum devin geniile?—aceasta e o cestiune la care răspunde foarte bine un domn critic care cumulează funcţiunea de lingăŭ, cu aceea de foiletonist literar...

Cunoaşteţĭ faimoasa tactică a hoţuluĭ, care pe cînd comite delictul strigă în gura mare: hoţiĭ! hoţiĭ! Publicul mistificat, lasă adesea orĭ să-ĭ scape pe un adevărat vinovat. Tactica aceasta dă în genere o măsură tristă a putereĭ de pătrundere a publiculuĭ păcălit... Cu atît maĭ tristă e însă această măsură, cu cît vinovatul e—să ne fie ertată expresia—un băeţaş, care adesea orĭ nu nemereşte drumul la un anume loc...

Cam aşa staŭ lucrurile, cu „genialul“ critic al *Epoceĭ*, d. Alexandru Antemireanu, care mulţumită agilităţeĭ cu care a ştiut să se juxtapuie,—după cetirea cîtorva reviste franţuzeştĭ—înaltelor ideĭ sociale ale domnuluĭ Nic. Filipescu, a bine-meritat într'atît de la acesta, în cît a fost desemnat ca urmaş direct al luĭ Caragiale..

Toate geniile sînt creatoare; nu se putea ca domnul Antemireanu, de asemenea un geniŭ, să nu fie creator de — geniĭ. Ast-fel X. Y. autorul unuĭ articol social dintr'o revistă franceză reacţionară, articol conform vederilor d-luĭ Nic. Filipescu,—imediat X. Y. devine genialul sociolog... Cam aceasta e tactica d-luĭ Antemireanu...

Cît priveşte cestiunea idealismuluĭ şi a moralităţeĭ, să ferească sfîntul... Criticul *Epoceĭ* e fără seamăn... Numaĭ păcat că opiniile sale se schimbă cu ale patronuluĭ săŭ, numaĭ păcat că idealismul practicat printr'o stupidă reclamă, nu e idealism, numaĭ păcat că moralitatea nu e de vînzare...

Un critic, chiar cînd e genial ca d. Antemireanu, trebue să'şĭ sufle maĭ întîiŭ nasul, şi pe urmă să încalece pe moralitate şi idealism...

Inter.

Litere-Arte-Ştiinţe

Politechnicile din Karlsruhe şi Darmstadt aŭ primit în planul lor de studiŭ şi ştiinţele comerciale şi aŭ instituit catedre în acest scop. Se crede că astfel se va satisface dreapta cerere a acelora carĭ inzistă mereŭ asupra importanţeĭ înfiinţăreĭ unor universităţĭ comerciale.

*

D-rul Domingos Freire, din Brazilia, a descoperit un noŭ micrococ producător al frigurilor galbene. Descoperitorul a numit acest micrococ scanthogenicus, şi l'a găsit în sîngele şi în ţesăturile persoanelor bolnave. Freire crede cu siguranţă că acest micrococ joacă un rol însemnat în producerea frigurilor galbene.

*

La societatea veterinară, cunoscutul şi amabilul medic veterinar domnul Udritzky, a ţinut o extrem de interesantă conferinţă asupra uneĭ operaţiunĭ la cancer, făcută de d-sa. — D-l Udritzky a prezentat şi piesa preparată care a provocat admiraţiunea numeroşilor colegĭ prezenţĭ.

*

In editura librărieĭ Sfetea a apărut un frumos volum de *Versurĭ*, datorite peneĭ cunoscutuluĭ şi mult talentatuluĭ poet St. O. Iosif. Vom reveni.

Un bucureştean pe zi

Locot. P. Stătescu

Un confrate, de oare-ce este unul din fondatoriĭ şi colaboratoriĭ *Revisteĭ Infanterieĭ*. Face parte din regimentul Mihaĭ Viteazu şi ca atare este foarte viteaz în luarea redutelor vesele, în aşteptare ca să le ia pe acele serioase.

E tînăr, deja locotenent şi în giberna sa are, de sigur, dacă nu bastonul de mareşal, cel puţin epoletul de general.

Per.

Din Focşanĭ

(Corespondenţă particulară a Adevĕruluĭ)

Un proces.— Diverse

Se ştie că acum cît-va timp, cu ocazia unuĭ ordin dat de primăria de Focşanĭ, prin care se obligaŭ brutariĭ să vîndă pîinea maĭ scump de cît preţul obicĭnuit, avocatul Ienibace a fost atacat de unul din agenţiĭ luĭ Săveanu, anume Vaianţ. D. avocat Ienibace, care nu putea să lase nepedepsită această agresiune, a dat în judecată pe Vaianţ. In ziua de 5 Noembrie a. c., procesul a şi venit înaintea tribunaluluĭ local. Reclamantul era azistat de patru advocaţĭ, iar implicatul de doĭ, dintre carĭ unul, deputatul C. C. Mărgăritescu. Inainte de începerea dezbaterilor însă, d. Ienibace a făcut următoarea declaraţiune: „Domnilor magistraţĭ, ştiţĭ în ce mod mişelesc am fost atacat chiar în localul unde se distribue justiţia. Sunt astă-zĭ cu desăvîrşire convins că autorul intelectual al acestuĭ atentat sălbatec este un alt individ, care nu este azĭ adus la bara justiţieĭ, dar care la vreme va fi chemat să'şĭ dea socoteala de faptele sale. Vor veni timpurĭ, domnilor magistraţĭ, cînd adevărul va străluci în toată splendoarea sa, aruncînd lumina asupra infamiilor carĭ se comit azĭ.

Cît pentru acest nenorocit, care poartă numele de Vaianţ şi care în această sălbatecă agresiune a jucat rolul de instrument inconştient în mîinile mareluĭ vinovat,—pe acest om îl ert.“ Şi, după pronunţarea acesteĭ declaraţiunĭ, d. Ienibace părăsi sala de şedinţă. Cu toată această dezistare însă, tribunalul condamnă pe Vaianţ, la patru lunĭ închisoare şi o sută leĭ amendă cu aplicaţiunea articoluluĭ 28 din codul penal.

Diverse

In şedinţa de la 30 Octombrie a consiliuluĭ comunal local s'a admis, între altele, şi crearea a patru burse pentru patru fete de ţăran la şcoala de ţesătorie din Iaşĭ şi un maestru pentru instruirea băeţilor din şcoalele rurale.

*

Tot în şedinţa consiliuluĭ comunal de la 30 Octombrie s'a propus înfiinţarea uneĭ ferme model într'una din plăşile ce s'ar găsi cu cale, unde să se facă plugăria în chip raţional şi care să serve de model locuitorilor plugarĭ. Din lipsă de fondurĭ însă, această propunere a fost respinsă de o cam dată.

Corespondent.

Revista publicaţiunilor

Carmen Sylva, *Versurĭ*, traduse de A. Toma. Un vol. în 8, format *bambou*, de 106 paginĭ, editura librărieĭ Socec & Comp.

D-l Toma, un tînăr poet de viitor, a întreprins publicarea poeziilor regineĭ. In volumul de faţă găsim bucăţĭ culese din volumele *Inălţimĭ şi Prăpăstiĭ, Patrie, Balade şi Romanţe, Mamă şi Copil, Cînturĭ de mare*.

Intr'o limbă romînească, cu vers curgător, d-l Toma a redat în romîneşte aceste poeziĭ ale Carmeniĭ-Sylva şi ast-fel a făcut accesibilă mareluĭ public opera regineĭ Romîniei.

Lucrarea, pe lîngă meritul literar, este editată în chip foarte artistic de librăria editoare. E, putem zice, prima carte care se înfăţişează cu aparanţele uneĭ lucrărĭ tipărite în străinătate.

CARNETUL JUDICIAR

Pricină de divorţ

„Zi-ĭ, mamă, să se ducă,
Că la noapte mă mănîncă“

Iată ce pot spune despre nuriĭ reclamanteĭ. Totuşĭ s'a găsit un ex-sergent-major, care să intre în combinaţiĭ de căsătorie cu d-neaeĭ; însă, fiind-că combinaţia n'a fost satisfăcătoare, treaba a ajuns la tribunal.

— Vă rog, d-nă, întreabă preşedintele, de ce voiţĭ să vă divorţaţĭ?

— Nu sînt d-nă, ci d-şoră, răspunde sluta roşindu-se ca ardeiul.

— Da, d-le prezident, afirmă şi mama reclamanteĭ, e d-şoară, zăŭ aşa! D-luĭ (şi arată pe soţ) a şters putina de la ofiţerul stăreĭ civile. Biata fată curăţică, cum o vedeţĭ, şi cu minte şi tot n'are parte de bărbat. Dă şapte orĭ s'a logodit pîn'acuma, par'că-ĭ un făcut.

— A plecat şi m'a lăsat, cu toate că 'ĭ-am răbdat toate ca o mucenică, maĭ adaogă şi soţia; cît a ţinut logodna, odată n'a venit treaz, tot-d'a-una era beat mort.

— Aşa-ĭ, afirmă soţul, trăgeam cîte-va stacane, ca să prinz coraj, că alt-fel nu 'mĭ da inima brîncĭ să daŭ ochiĭ cu mutra dumneaeĭ.

— Dar n'aĭ văzut-o înainte dă a te hotărî să o ieĭ?

— Uite cum a fost pricina. Tomna mă leberasem şi n'aveam para chioară. Un preten m'a întîlnit şi 'mĭ-a spus că mă scapă dă sărăcie, dacă vreaŭ să mă însor. Şi m'a dus la d-lor, spuindu-mĭ că coana Neaga, adicătelea soacră-mea, cum s'ar zice, o să ungă osia bine, că de, fata-ĭ cum o vedeţĭ. Coana Neaga 'mĭ-a făgăduit cincĭ sute dă galbenĭ, dar eŭ n'am văzut nicĭ sfanţ pînă în ziua de astăzĭ. Dac'am văzut că nicĭ după ofiţer nu'mĭ dă baniĭ, 'mĭ-am luat şi eŭ tălpăşiţa la spinare.

— Nu-ĭ chip să vă împăcaţĭ?

— De, m'aşĭ împăca, da dacă nu vrea d-luĭ? răspunde soţia.

— Cu cine? Cu mama păduriĭ, ferească d-zeŭ! răspunde soţul. De-ar fi uns osia maĭ înţeleg, dar aşa?

Tribunalul trimete afacerea la raport.

Condeiŭ.

Fel de fel

Sfîşiată de o leoaică. — Un accident grav s'a întîmplat—după cum ni se scrie din Bruxelles—în circul Wulff din acest oraş. Domesticitoarea, care debutează sub numele contesa de X, a intrat în colivia leilor, unde a fost înhăţată şi sfîşiată în mod îngrozitor de o leoaică. Maĭ multe persoane aŭ fost grav rănite în grămădeală, pe cînd multe femeĭ aŭ leşinat. Servitoriĭ circuluĭ pătrunseră, înarmaţĭ cu bare de fier, în colivie şi zmulseră leoaiceĭ victima ce 'şĭ-o alesese. Contesa X a fost dusă, leşinată fiind, la o farmacie. Rănile'ĭ sînt mortale.

*

Cîrma balonuluĭ.— Am anunţat la vreme că la Berlin s'aŭ făcut încercărĭ cu un balon de aluminiŭ, inventat de un anume David Schwartz. Acest balon, la experienţa ce s'a făcut, a putut fi destul de bine cîrmuit, şi în orĭ-ce caz a apropiat mult de rezolvare cestiunea cîrmeĭ balonuluĭ. David Schwartz a umblat mult cu invenţia sa ca să găsească o persoană care să se intereseze de dînsa, dar în zadar. Toţĭ îl respingeaŭ, toţĭ îşĭ băteaŭ joc de dînsul. Nenorocitul inventator al mult căutateĭ cîrme a balonuluĭ a murit în lipsă şi mizerie, şi a fost înmormîntat într'o groapă dată gratuit de comună şi pe care nicĭ un semn nu o împodobeşte. Dacă vreĭ să găseştĭ mormîntul luĭ David Schwartz în cimitirul din Viena, trebue să cauţĭ la No. 3, rîndul 5, grupul 50 al secţieĭ ovreeştĭ.

MEMENTO

— **Sîmbătă**, *8 Noembrie, 1897* —

~~ Şedinţă la Academie, la ora **1 p. m.**
~~ La Iaşĭ cercul de studiĭ sociale al cluburuĭ conservator ţine un congres general.
~~ Intrunirea profesorilor şcoalelor secundare în sala Ateneuluĭ.

Spectacole

Teatrul Naţional.— La operă *Favorita*.

Teatrul Liric. — A patra reprezentaţie a d-neĭ Réjane cu *Nora* de Ibsen.

Teatrul Hugo. — Debutul Brebion, Sisters Mordon, Mendozza şi întreaga trupă.

Teatrul Boulevard. — Lynnès, Fagette, Cinq Batignolles, Hilarys-Tordant, etc. etc.

Sala Bragadiru: Concertul orchestreĭ Oscar Pursch.

Café Boulevard: Concertul orchestreĭ Weinberger.

Café Naţionala: Concertul capeleĭ de dame.

O scrisoare

Sîntem rugaţĭ de cunoscutul artist d. N. Hagiescu, să publicăm următoarea scrisoare:

Domnule director,

Pe lîngă multe ciudăţeniĭ ce se petrec în teatrul nostru naţional, s'a maĭ întîmplat încă:

„Un caze ciudate“.

Aceste vorbe, din faimosul rol al neuitatuluĭ Iulian, se pot foarte bine aplica întîmplăreĭ a căreĭ victimă sînt eŭ.

Sînt un vechiŭ artist; am făcut parte din trupă de la înfiinţarea eĭ, şi cred că am avut şi eŭ ceva trecere pe lîngă public; am avut şi cîte-va succese, pe carĭ, fie-mĭ ertat, să nu le uĭt eŭ, dacă le uită alţiĭ

Acum un an am reintrat din noŭ în trupa pe care o părăsisem. De ce o părăsisem? Am spus-o atuncĭ şi o maĭ repet: „canele nu fug de colac, fug de ciomag.“ Dar aci nu importă trecutul, faptul e că m'am reîntors în teatru. De atuncĭ,— de şi maĭ mulţĭ autorĭ mă puneaŭ pe lista rolurilor din piesele ce prezentaŭ — numele meŭ însă era în vecĭ şters de autorităţile teatruluĭ.

Nu eram societar, eram numaĭ angajat,— vecĭnic angajat: nu m'am învrednicit să fiŭ numit societar,— de şi de la o vreme, — ***toţĭ cîţĭ-în-Christos-s'aŭ botezat, societarĭ sînt în teatru.***

Numeroasele mele reclamaţiunĭ, d'a mi se da rolurĭ, aŭ fost cu grije puse la dosar, şi acum mă pomenesc că tot eŭ sînt hoţul de păgubaş!

Mă văd rămas ne-angajat, lovit în talentul meŭ, şi chiar în mijloacele mele de traiŭ. Prilejul însă ce se dă e nostim; ascultaţi-l: mi se impută că nu joc destul de des.— Vorba ceea: „In loc să geamă boiĭ, scîrţie carul.“

Incă una, tot aşa de ciudată dacă nu şi maĭ şi: Direcţiunea teatruluĭ îmĭ propune, printr'un societar, ca „să primesc „a mi se da o leafă oare-care, cu libertate de a juca orĭ unde mĭ-ar plăcea,— „în Bucureştĭ chiar, dar numaĭ în teatrul naţional nu“... Pentru ce *nu* în teatru, cînd serviciile mele sînt prielnice *teatruluĭ*?

Absolutismul în teatru şi-a dat roadele; n'am cuĭ să reclam de cît publiculuĭ, acelor spectatorĭ carĭ m'aŭ apreciat, şi opiniuneĭ publice.

Vă rog domnule director să bine-voiţĭ a aduce această notă la cunoştinţa cititorilor d-voastră, carĭ sînt sigur că se vor revolta ca şi d-voastră, în contra acelor persoane arbitrare, carĭ iaŭ de lege: *aşa voiŭ, aşa fac* şi carĭ ne ţinînd seamă nicĭ de drepturĭ, nicĭ de datoriĭ, impun voinţa lor în locul raţiuneĭ.

Şi cu mulţumirile mele pentru actul de dreptate ce veţĭ face, primiţĭ şi expresiunea consideraţiuneĭ mele.

N. Hagiescu.

Stirĭ teatrale

Astă seară la Teatrul Lyric, *Nora* de Ibsen.

După cum am maĭ spus, d-na Réjane dă şi mîine Duminică, două reprezentaţiĭ: una la orele 2 p. m. cu *M-me Sans-Gêne* şi alta seara, cu *Demi Monde* de A. Dumas fils.

*

La Buda-Pesta în teatrul de comedie, s'a reprezentat zilele acestea pentru prima oară *Hanele*, comedie de Gerhardt Hauptmann.

*

La Teatrul naţional se dă astă-seară pentru a treia oară *Favorita*.

*

Tragediana Agatha Bîrsescu a jucat la Graz cu un enorm succes, *Sapho* de Grielparzer, *Ulranda* de Carmen Sylva, *Magda* de Suderman, *Valurile măreĭ şi, ale iubireĭ* de Grielparzer şi în *Datoria* (Die Pflicht) de Wrede.

SERILE BUCUREŞTILOR

— Gambrinus —

— O halbă!
— O regală!
— Ein Krügel!

A, „ein Krügel—asta e ceva maĭ speţial luĭ Gambrinus! La Gambrinus e o galerie de perete cu cele maĭ faine cupe de bere, sistem nemţesc, carĭ parcă te îndeamnă la un *Gaudeamus igitur, juvenes dum sumus!*

Ofiţerĭ, ţivilĭ, tinerĭ şi bătrînĭ (şi cîte-va grupurĭ de actorĭ, gazetarĭ şi alţĭ disperaţĭ ejusdem farinae— obicĭnuiţĭ aĭ localuluĭ)— iată *la fine fleur* de la Gambrinus.

Cum că nu se glumeşte aci cu halbele— asta o să vă închipuiţĭ şi cum că ora crimelor şi misterelor e aci ora crenvürştilor şi butoiuluĭ proaspăt, aceasta iar o să vă daţĭ cu ideia.

Cam pe la 1—2 din noapte se pot întîlni aci uniĭ cetăţenĭ carĭ aŭ schimbat pe *p* în *b* şi carĭ totuşĭ cred că şĭ iaŭ de abea *aberitivul* şi pentru carĭ... *bberele* în tot d'auna se beaŭ dar nu se... mănîncă!...

Lafit.

Din Braila

(Corespondenţă particulară a Adevĕruluĭ)

Trupe de teatru. — Diverse

In sfîrşit, brăileniĭ nu pot să se plîngă de plictis. De unde pînă maĭ erĭ nu vedeaĭ picior de artist prin oraşul nostru, astăzĭ avem două trupe. Maĭ întîĭ e trupa izraelită de operete, de sub direcţiunea d-luĭ C. Juvelier, ş'apoĭ trupa dramatică elenă, de sub direcţiunea d-luĭ Paraschevopulo. Trupa izraelită de operetă a dat pînă acum vre-o treĭ reprezentaţiĭ cu piesele *Eroina*, mare operă în patru acte de Latheiner, muzică originală de P. Minkowski; *Barbă albastră*, operetă bufă în treĭ acte şi patru tablourĭ de H. Meilhac şi Ludvic Halevy, tradusă din franţuzeşte de d. Edelmann; în sfîrşit, după cererea generală, iar *Eroina*. Trupa dramatică elenă, care joacă

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL

No. 25

UCIGAŞUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întîia

Uşi încuiate

VIII

Ancheta

— Incotro! întrebă Jeantel, ne maĭ putînd răbda. Spre scară?

— Ce scară? întrebă mama Robert.

De sigur, bătrîna nu cunoştea interiorul castelului.

D. Servian o lămuri.

— Da, e o scară care dă la turnul din spre Francières.

— Nu, zise Sagetta, lumina nu putea să fie acolo.

— De ce?

— Pentru că de pe deluşor nu se poate vedea această parte a castelului. Drumul de care vorbesc e acela din spre Ailly.

Era din partea opusă îndreptată spre răsărit...

— Poate te înşelĭ, zise procurorul.

Fără să hezite, bătrîna răspunse:

— Poate să se convingă însuşĭ d. judecător. Va vedea că din locul unde am fost, drumul Francières nu se zărea de loc.

— Voĭ cerceta aceasta, zise Servian.

Şi lumina, ce s'a făcut?

A rătăcit multă vreme prin turn; s'ar fi crezut că se urca şi se cobora.

Imĭ părea atît de curios, că m'am gîndit la legenda castelului.

— Care legendă?

— Se zice că, cînd e să moară un Plessis Saint-Luc, unul dintr'aĭ lor vine să'l previe în ajunul morţeĭ, ca să'şĭ reguleze afacerile cu D-zeŭ..

Şi chiar mĭ-am zis:

„Să fie oare bolnav cine-va din familia d-luĭ marchiz?...

M'am speriat pentru moment şi încheieturile picioarelor mi se slăbiseră. Dar mĭ-am adus aminte că sînt doar femee bătrînă ca să am înfăţişarea fricosuluĭ Jeanvier şi ast-fel mĭ-am revenit în fire.

— Ce oră era?

— Clopotul din Ailly suna două şi jumătate cînd am închis poarta după mine.

— Alt-ceva maĭ ştiĭ?

— Nu, am spus totul.

— Poţĭ să plecĭ.

D. Servian adăugă, foarte blînd:

— Mulţumesc babo, nu maĭ e nevoe de d-ta.

— Nu cum-va o fi ieşirea secretă în cel-l'alt turn? întrebă Jeantel pe judecător, după ce femeea plecă.

Cel-l'alt se gîndi.

— Va trebui să vedem, zise el. Turnul acesta e foarte departe de intrarea în apartamentul d-neĭ de Plessis. Şi nu cum s'a introdus în castel ci modul cum a pătruns în apartament, trebue să ne preocupe astă-zĭ.

— Da, dar cred că trebue să dăm atenţie la orĭ-ce, chiar la ceea ce pare o nebunie...

Două ore şi jumătate...

Nu era oare tocmaĭ momentul crimeĭ?

— Se poate. Aceasta ne-o va zice autopsia.

In orĭ-ce caz fiĭ liniştit, Jeantel, nu vom scăpa nimic.

Şi dacă nu vom descoperi crima, sînt de părere să răscolim prin tot turnul ca să vedem ce e într'însul...

D. Jeantel găsi că judecătorul împinge lucrurile prea departe. Dar dispoziţiunile în carĭ el vedea pe bunul Servian, tot-d'a-una liniştit, îl satisfăcură pe deplin.

Tată nenorocit!

Abatele Perrin, foarte abătut că avea să împlinească trista misiune ce-ĭ s'a dat fără să fie întrebat, ajunse la Paris pe la cincĭ ore cu acceleratul de Boulogne.

Luă o trăsură la gara de Nord şi fu condus la strălucitul hotel pe care Jacques Lemarchand îl locuia, împrejurul Arculuĭ de triumf.

Acest palat se afla la o oare-care distanţă de acela pe care l'a dat ficeĭ sale cînd a măritat'o, căcĭ, cu toată iubirea ce o avea către dînsa, el socotea că pentru ca doĭ inşĭ de vîrstă deosebită să poată trăi fericiţĭ, trebue să se întîlnească cît se poate maĭ rar.

— Să facĭ ca să te dorească chiar copiiĭ tăĭ, spunea el cu un aer de mare filozof, asta-ĭ totul!...

Abatele Perrin nu'l găsi acasă.

— Domnul este la Saint-Denis, unde trebuia să prezideze nişte întrunirĭ, dar dacă domnul doreşte să'l aştepte, bine-voiască a intra în salon.

— La ce oră se va întoarce d-nul Lemarchand? întrebă preotul.

— La şeapte ore tocmaĭ. Domnul cinează diseara în oraş şi la această oră va veni să'şĭ schimbe haina.

Abatele privea marele ceasornic din anti-cameră. Arătătoarele de aur anunţaŭ orele cincĭ şi două-zecĭ şi cincĭ de minute.

Să stea aproape două ore cu ideea că avea să anunţe nenorocitul tată asasinatul singureĭ sale copile!..

Iĭ venea să înebunească!...

— Nu, zise preotul, d-nul Lemarchand fiind la Saint-Denis ar fi o plăcere pentru mine ca să'l găsesc acolo...

Dar dacă stăpînul tăŭ va veni înainte de a mă reîntoarce, roagă'l să mă aştepte; am să'ĭ aduc o ştire din cele maĭ grave...

Nu'l speria, dar fă aşa în cît să mă aştepte pînă ce voĭ veni.

— Părintele se poate încrede în mine, zise valetul care era în slujba bogatuluĭ industrial de maĭ bine de două-zecĭ de anĭ.

Abatele Perrin maĭ făcu odată spre gară drumul ce'l făcuse venind de la gară la d-nul Lemarchand.

Dar cu gîndul era alt-unde-va. De patru orĭ se rătăci întrebînd şi cerînd deslușirĭ cînd de la sergenţiĭ de stradă cînd de la trecătorĭ, dar nu înţelegea nicĭ un cuvînt din explicaţiile ce i se dedeaŭ; toţĭ îl credeaŭ puţin cam sărit.

In fine, înoptîndu-se mult, sosi la capul străzeĭ Dunkerque.

Gara de Nord era în faţa sa.

Pe înălţimea măreaţă faţadeĭ ceasul luminos arăta şeapte ore fără un sfert.

El ridică ochiĭ şi'l văzu.

Am înebunit, se gîndi el. O să întîrziez pe d-nul Lemarchand.

Se suĭ într'o trăsură şi din noŭ porni spre industrial.

Dar cînd să se dea jos în faţa hoteluluĭ, nu'l maĭ ţineaŭ picioarele.

Cu cît se apropia ora fatală cînd trebuia să zică nenorocituluĭ tată: „Fica ta e moartă!“, minţile îl părăseaŭ odată cu vlaga.

Jacques Lemarchand nu se întorsese.

— Domnul n'a sosit, zise Firmin, dar probabil că nu va maĭ rămînea multă vreme acolo.

Abatele nu înţelegea nimic.

Timpul era friguros şi uscat; cu toate astea abatele Perrin căzu pe un scaun şi îşĭ sterse sudoarea de pe frunte cu o batistă.

— Părintele pare că suferă, zise servitorul compătimindu'l. Veţĭ intra în salonul cel mic; mă duc să văd de foc.

Preotul se ridică.

— Văd şi eŭ, zise el fără să'şĭ dea seama.

El urmă pe valet.

Odaia era minunat de artistică şi de plăcută.

Jacques Lemarchand care era foarte inteligent, se convinse că decorul uneĭ odăĭ, nu'l fac numaĭ scaunele, covoarele şi fotoliurile.

(Va urma)

No. 25
BUN
pentru premiu
la foiţa **No. 25** din romanul
Ucigaşul misterios
Acest bon tăiat din ziar şi adresat ziaruluĭ *Adevĕrul*, dă drept la unul din premiile înşirate în pag. V-a

în sala Paradis, a reprezentat, între altele, piesa *Esmé*, de scriitorul grec O. Pelessiardi, *Măritişul Aglaeĭ*, comedie în treĭ acte de Kiriaco. Trupa izraelită joacă în sala Rali.

Diverse

Zilele acestea a venit în fața judecățeĭ procesul intentat protoereuluĭ Balaban de către doctorul Palade. Motivul care a dat loc la acest proces e o mică sumă de banĭ pe care ar fi datorind-o protoereul doctoruluĭ Balaban. Acesta din urmă a fost condamnat la opt-zecĭ de leĭ cheltuielĭ de judecată. Doctorul Palade va face recurs la tribunal; pe de altă parte se spune că şi protoereul Balaban va da în judecată pe doctorul Palade pentru calomnia ce acesta ĭ-ar fi adus'o în înaintea judecătorieĭ de pace locală.

*

Societatea şcolarilor săracĭ e cît se poate de răŭ condusă; din această cauză se spune că nicĭ pînă azĭ nu s'aŭ cerut direcțiilor şcoalelor listele de şcolarĭ cărora trebuie să li se procure îmbrăcăminte şi cărțĭ chiar. Societatea şcolarilor săracĭ este pusă sub preşedenția d-luĭ Cociaşĭ; se vede dar că d-sa, ca unul ce are tot ce'ĭ trebuie, nicĭ habar n'are să se intereseze de suferințele şi nevoile altora, cum sînt, spre pildă, bieţiĭ copiĭ de pe la şcolile noastre.

Coresp.

Buletin atmosferic

Institutul Meteorologic

Bucureştĭ 7 Noembrie, 12 ore ziua.
Inălțime barometrică la 0°7611.
Temperatura aeruluĭ 94
Vîntul slab
Starea ceruluĭ: foarte noros
Temperatura maximă de erĭ, +10°
minimă de astăzĭ—2°
Temperatura a variat la noĭ între +10° şi—4°

Erĭ, cerul senin şi timpul liniştit. Noaptea senin şi rece. Maĭ pretutindenĭ în țară termometrul s'a coborît sub zero grade, ajungînd la — 4° la Striharet şi Strehaia. Timpul călduros, de erĭ s'a simțit maĭ mult în Muntenia, unde maĭ în toate părțile a ajuns la + 10 grade. Ceață groasă a fost la Sinaia şi Striharet. Barometrul a scăzut pretutindenĭ cu 5—6 milimetri. Dimineața multă umeditate şi brumă groasă în majoritatea localităților.
Astăzĭ timp frumos şi liniştit.

Ediția de dimineață

Telegrame

— (Serviciul „Agențieĭ Romîne") —

Conflictul austro-turc

Constantinopol, 7 Noembrie.—Nota Porțiĭ, în privința reparațiuneĭ de acordat Austro-Ungarieĭ pentru afacerea din Mersina, este concepută în termenĭ foarte împăciuitorĭ. Ea exprimă speranța că relațiunile amicale dintre ceĭ doĭ suveranĭ şi guvernele lor se vor întări şi maĭ mult prin această soluțiune.

INFORMAȚIUNI

Linia dintre Craiova-Calafat, construită de către serviciul special de pe lîngă ministerul lucrărilor publice, va fi zilele acestea predată administrațieĭ C. F. R.

Această linie a costat suma de 6,338,000 leĭ.

Cu începere de Sîmbătă, 8 Noembrie curent, trenul mixt de pe linia Pucioasa-Titu se modifică precum urmează: Din Pucioasa pleacă la 4 ore p. m. şi ajunge la Titu la 6 ore şi 2 minute seara, punîndu-se în legătură în Titu cu tr. 126 spre Bucureştĭ şi cu tr. 3 spre Piteştĭ, Craiova, Buda-Pesta, Viena, etc.

Astăzĭ se întruneşte la Ateneŭ societatea profesorilor secundarĭ spre continua cu discuția asupra proectuluĭ de lege pentru învățămîntul secundar,

ANGLIA ŞI EVREII DIN ȚARA

— Interview cu o persoană autorizată —

— Vezĭ pag. IV —

Recepțiunea diplomatică ce trebuia să aibă loc la ministerul de externe, s'a amînat pentru o altă dată din cauză că d. Sturdza se află la Sinaia.

La concursul pentru ocuparea catedreĭ de chimie şi patologie de la şcoala superioară de medicină veterinară din Bucureştĭ, care va avea loc la 15 Noembrie, s'aŭ înscris pînă acum d-niĭ medicĭ veterinarĭ Ioan Poenaru şi Irimia Popescu.

D. Plesnilă, primarul comuneĭ Galațĭ, care se află în Capitală, a fost primit în audiență de către ministrul de interne.

Ordonanța în afacerea samsarilor de falimente a fost dată. Acuzația se menține în contra tuturor. Numaĭ d. Drăcşăneanu şi un altul aŭ fost scoşĭ din afacere.

Astăzĭ se întruneşte consiliul central al societățeĭ funcționarilor publicĭ spre a se ocupa de construirea localuluĭ acesteĭ societățĭ.

Zilele acestea aŭ început să funcționeze nouile sucursale ale Bănceĭ Naționale înființate în oraşele T.-Măgurele şi Roman.

La tribunalul de Ilfov se va adăoga încă un post de portărel,—aceasta în urma încuviințăreĭ consiliuluĭ de miniştri.

Alaltă-erĭ primăria Capitaleĭ a confiscat o mare cantitate de pîine găsită lipsă la cîntar.

Mîine dimineață, la orele 9, încep examenele de drept civil ale anuluĭ I.

D. C. F. Robescu, primarul Capitaleĭ, lucrează la un raport detaliat cu privire la starea filtrelor de la Arcuda, raport pe care d-sa îl va înainta zilele acestea ministruluĭ de interne.

Azĭ se ține la ministerul de interne ultima întrunire a comisiuneĭ instituite pentru studiarea reformeĭ legeĭ județiene.

In scop de a garanta mersul regulat al exploatărilor de piatră din carierele statuluĭ, ministerul domeniilor a propus regieĭ monopolurilor să ia pe seama eĭ transporturile în vasele sale a pietreĭ ce se extrage din carierele statuluĭ, prelevînd pentru acest transport un preț fix.

Erĭ a avut loc ultima şedință a sinoduluĭ. La sfîrşitul şedințeĭ, d. Haret, ministrul instrucțiuneĭ, a dat cetire mesagiuluĭ regal de închiderea sesiuneĭ de toamnă.

In vederea deschidereĭ expozițieĭ permanente de bele-arte, organizată de *Cercul artistic* din Bucureştĭ, în care scop s'a şi închiriat localul, făcîndu-se toate preparativele,— comitetul *Cerculuĭ* invită pe toțĭ domniĭ membrĭ să bine-voiască a se întruni Lunĭ, 10 Noembrie a. c., la orele $8^1/_2$ seara, în localul *Cerculuĭ*, strada Biserica Eneĭ No. 10, spre a hotărî ziua deschidereĭ expozițiuneĭ.

Mâine are loc, în localul asociațiuneĭ studențeştĭ din strada Academieĭ 18, alegerea unuĭ noŭ comitet studențesc.

Consiliul permanent al instrucțiuneĭ publice s'a întrunit erĭ în localul ministeruluĭ unde a avut de judecat doĭ învățătorĭ din circumscripția I şi o institutoare din circumscripția II, dațĭ în judecată pentru neglijență în serviciŭ.

La 11 Noembrie se va întruni la Sibiŭ sinodul bisericeĭ naționale romîne greco-unite.

Acest sinod are o deosebită importanță, acum după ce s'a ținut congresul pentru autonomia bisericeĭ catolice maghiare.

D-niĭ Alexandrescu, Vohl şi Ghițescu din Fălticenĭ, despre al căror proces cu d. Țenov am vorbit la timp, aŭ făcut apel în contra sentințeĭ tribunaluluĭ de Suceava.

Zilele acestea se va începe la Galațĭ examinarea ofițerilor flotileĭ.

Plata pensiunilor civile pe luna Noembrie 1897 se va face cu începere de la 12 ale acesteĭ lunĭ.

In Capitală bonurile de pensiunĭ se vor libera şi plăti în zilele de 12 şi 13 ale curenteĭ de la orele 9 — 12 a. m., iar în cele-l'alte zile se vor libera de la orele 9—12 a. m. şi plăti de la orele 11 a. m.—3 p. m.

Din Iaşĭ se scrie că cu începere de Lunĭ tăerea vitelor se va face în noul abator.

Comisiunea budgetară a consiliuluĭ județean din Iaşĭ se ocupă actualmente cu alcătuirea proectuluĭ de budget al aceluĭ județ pe exercițiul 1898-99.

La primă-vara viitoare se va înființa un serviciŭ de corăbiĭ carĭ să facă săptămînal traseul între diferitele porturĭ romîne şi bulgare de pe Dunăre.

Cu ocazia sărbătoreĭ de astă-zĭ, un serviciŭ religios se va face la biserica Mihaĭ-Vodă, serviciŭ la care vor lua parte maĭ mulțĭ membri aĭ Ligeĭ, precum şi întreg comitetul național studențesc.

D. Haret, ministrul de instrucțiune publică, va cere corpurilor legiuitoare un credit de 10.000.000 leĭ pentru construirea în Capitală a unuĭ muzăŭ, a maĭ multor laboratoriĭ şi a diferitelor şcolĭ.

D. Max Spițer a fost numit în postul de director şi profesor la şcoala de la ferma Laza; de asemenea şi d. Leonida Georgescu a fost numit în postul de secretar comptabil la aceeaşĭ şcoală.

Ministerul de răzbŏĭ a respins propunerea comandamentuluĭ flotileĭ ca să înființeze încă 3 compăniĭ de marină şi 16 şalupe.

Maĭ mulțĭ comercianțĭ fruntaşĭ din portul Constanța aŭ adresat o plîngere comandantuluĭ portuluĭ contra agențiilor vapoarelor străine de carĭ sînt spoliațĭ într'un mod neomenos.

In Austria s'aŭ făcut zilele acestea experiențe cu torpilele automobile Whitehead *înzestrate cu aparatul* Obry, *care obligă proiectilul lansat, să urmeze o direcție invariabilă până la o distanță de 2000 metri.*

Incercările făcute cu noul aparat aŭ dat rezultate cât se poate de satisfăcătoare.

Din cauza lipseĭ de banĭ şi lucrările de drenaj carĭ maĭ urmaŭ în portul Constanța aŭ încetat acum.
Bravo!

Procurorul de Prahova şi-a depus rechizitorul definitiv în afacerea Ergas. Pe lîngă cele 3 procese civile cu statul, care cere despăgubirĭ de frauda comisă în prejudițu'ĭ, Ergas, maĭ are un proces corecțional pentru falş în acte publice şi comerciale.

Apelul contra întîiuluĭ proces a fost respins de tribunal, în al doilea proces tribunalul n'a dat încă hotărîrea, iar al treilea proces se va judeca în ziua de 1 Decembrie a. c.

Zilele trecute, în timpul uneĭ furtunĭ pe Marea Neagră, o corabie rusească, care făcea traseul de la Kertsch la Yalta, perzîndu'şĭ drumul, tocmaĭ după o rătăcire de 21 de zile a sosit în portul Constanța, unde s'a aprovizionat spre a se reîntoarce la Kertsch.

Ancheta de la Arcuda

Am anunțat la vreme că o comisiune compusă din medicĭ şi inginerĭ a fost însărcinată să cerceteze filtrele de la Arcuda.

Această comisiune şi-a depus rezultatul cercetărilor, pe care de altmintrelea 'l-am dat pe scurt deja ierĭ într'un proces verbal, a căruia importanță în momentele acestea este atît de mare în cît nu putem să nu 'l reproducem aci textual.

*

Iată procesul verbal în cestiune:

Sub-semnațiĭ, dr. Felix, director general al serviciuluĭ sanitar, dr. Babeş, membru în consiliul sanitar superior, C. Mironescu, inspector general al lucrărilor publice, împreună cu d. primar al Capitaleĭ, medicul-şef al Capitaleĭ, dr. Nicolae Georgescu şi cu d. inginer Orăscu, ne-am constituit în comisiune pentru a constata starea în care se află filtrele şi basinele de decantare de la Bîcu-Arcuda şi pentru a propune măsurile de îmbunătățire a acestor instalațiunĭ, ne-am transportat la fața locuhuĭ în ziua de 5|17 1897.

Din cele două filtre existente, unul era în funcționare, iar cel de al doilea golit şi se lucra la curățirea luĭ pentru ridicarea traseuluĭ murdar superior şi înlocuirea luĭ prin nisip curat, care se afla deja pus, pe marginea filtruluĭ.

De către d. dr. Babeş, s'a luat probe atît din nisipul scos din filtre cît şi din cel curat destinat a fi pus în filtre, precum şi probe de apă filtrată, spre a fi examinate din noŭ din punct de vedere bacteriologic.

Conform cerereĭ d-luĭ primar am constatat, la o mică depărtare de la filtrele boltite şi surpate, maĭ multe grămezĭ de nisip intacte şi acoperite cu vegetațiunĭ şi din care se vede că nu s'a ridicat nisip.

De asemenea, am găsit treĭ din basinele de decantare în stare de funcționare.

Comisiunea constată că de la început filtrele aŭ fost răŭ alcătuite, ceia ce s'a dovedit prin neperfecta lor funcționare. Imperfecțiunea filtrelor consistă între altele, în prea marea lungime ce s'a dat filtrelor, adică de 1100 metri lungime fără separațiunĭ intermediare, din care cauză la fie-care curățire a filtruluĭ se pune în nefuncționare jumătatea suprafețeĭ filtrante şi în acest chip filtrul în funcțiune fiind nesuficient a da cantitatea necesară oraşuluĭ, primăria se găseşte nevoită de a trimite apă filtrată amestecată cu apă nefiltrată ci numaĭ decantată.

Afară de acestea, pereții filtrelor fiind căptuşițĭ cu scîndurĭ iar fundul lipsit de orĭ ce pardoseală, fac ca aceste basine să nu fie inpermeabile.

Dacă se maĭ adaogă lipsa de acoperămînt atît a filtrelor cît şi a basinelor de decantare—ast-fel că apa nu este în destul de apărată în contra influențelor exterioare—esre învederat că în asemenea condițiunĭ nu se poate obține o bună filtrațiune.

Comisiunea, în urma acestor constatărĭ, propune pentru a îndrepta întru cît-va starea actuală, să se ia măsurile următoare:

1) Impărțirea în compartimente a filtrelor, spre a se putea curăți parțial şi maĭ des, ca să rămîie tot-d'a-una în funcționare o suprafață mult maĭ mare de cît cu sistemul actual; această lucrare însă nu se poate face de cît la primăvară.

2) Inființarea eventuală a unuĭ al treilea filtru în maĭ bune condițiunĭ saŭ a cîtor-va puțurĭ pe lîngă conducta actuală pentru a se spori cu apă subterană volumul de apă necesar oraşuluĭ, în vedere că executarea lucrărilor pentru o o nouă alimentare a Capitaleĭ cu apă, poate dura un timp maĭ îndelungat şi care ar fi de dorit să se facă cît maĭ repede.

Urmează semnăturile.

*

Făcînd opinie a parte, d-rul Babeş, adaogă că „institutul de bacteriologie în urma cererilor primărieĭ a examinat de la anul 1887—88 încoace în mod sistematic acțiunea filtrelor de la Arcuda, raportînd în tot-d'a-una primărieĭ asupra insuficiențelor lor.

Rezultatele cercetărilor noastre aŭ maĭ fost publicate în analele institutuluĭ de bacteriologie".

Proectele guvernuluĭ

Miniştriĭ aŭ început să depue la consiliŭ proectele de legĭ pe carĭ aŭ să le anunțe pentru sesiunea actuală a camerelor.

Guvernul s'a pus să imiteze direcția Teatruluĭ Național!!

Mesagiul nu are să maĭ conție numaĭ proecte de legĭ ce aŭ să se voteze în cursul sesiuneĭ parlamentare, ci proectele de legĭ, dintre carĭ aŭ să se aleagă proectele de legĭ ce se vor vota în cursul sesiuneĭ.

Intocmaĭ cum face şi direcția Teatruluĭ cu afişul-repertoriŭ. „Iată piesele dintre carĭ aŭ să se aleagă acelea carĭ aŭ să se reprezinte în cursul stagiuneĭ".

Şi direcția Teatruluĭ înşiră 100 de piese, guvernul o sută de proecte, lumea rămîne uimită în fața mesagiuluĭ ca şi în fața afişuluĭ-repertoriŭ şi exclamă: „Bre! ce activitate"!

Farsa asta nu a prins însă la Teatru şi n'are să prindă nicĭ la Cameră.

*

Iată pentru moment cîte proecte de lege ne anunță d. Stolojan pentru sesiunea actuală.

Nu sînt maĭ puțin de 11 şi iată anume la ce materiĭ se referă ele:

1) Pentru secarea insulelor delteĭ Dunăreĭ şi colonizarea lor cu Romînĭ.

2) Pentru colonizarea acestor insule pe baze ştiințifice.

3) Pentru reorganizarea ministeruluĭ agriculturéĭ, comerciuluĭ, industrieĭ şi domeniilor.

4) Pentru organizarea serviciuluĭ statistic.

5) Pentru înființarea de sindicate agricole.

6) Pentru înființarea de societățĭ de economie, credit popular şi băncĭ săteştĭ.

7) Pentru înființarea de societățĭ de ajutor mutual.

8) Pentru îmbunătățirea raseĭ cailor.

9) Pentru a se pune ministerul domeniilor în posesiunea pămînturilor din Dobrogea, înstrăinate în neconformitate cu legea.

10) Pentru regularea pămînturilor rămase vacante, din cele recunoscute foştilor clăcaşĭ prin legea de la 1864, din cele vîndute însurățeilor şi din cele abandonate de cumpărătoriĭ de lotŭrĭ.

11) Modificarea legeĭ vînzăreĭ în loturĭ a bunurilor statuluĭ.

*

Este nostim însă că cele maĭ multe din aceste proecte aŭ să fie anunțate prin mesagiŭ fără ca măcar să fi fost discutate de consiliul de miniştri.

Guvernul se află în aşa încurcătură, în cît miniştriĭ aŭ fost nevoițĭ să renunțe, pentru moment, la discutarea proectelor de legĭ în consiliŭ.

Miniştriĭ vor să salveze cel puțin aparențele. De aceea țin să se prezinte în fața țăreĭ cel puțin cu un mesagiŭ bine garnisit, dacă nu pot să dovedească o activitate de fapt.

Rep.

Febra tifoidă

Serviciul sanitar al Capitaleĭ, după multă insistență, a reuşit în sfîrşit să obție țifra exactă a bolnavilor de febră tifoidă, atît a acelor carĭ se află în spitale, cît şi a acelor carĭ se află în oraş; aşa pe ziua de erĭ, 7 Noembrie, se aflaŭ în oraş 151 bărbațĭ şi 128 femeĭ, iar în spitale 239 bărbațĭ şi 106 femeĭ, ceea ce ne dă un total de 627 bolnavĭ.

Decese n'aŭ fost de cît 4 în spitalul militar în ziua de 6 Noembrie şi tot în acea zi s'a însănătoşit o femee.

După nouĭ invitațiunĭ adresate de către medicul şef al Capitaleĭ d-lor medicĭ particularĭ, aceştia în sfîrşit aŭ declarat toțĭ bolnaviĭ pe carĭ îĭ aveaŭ în căutare; de aci derivă şi sporul de 100 bolnavĭ într'o singură zi.

*

Astăzĭ consiliul sanitar al Capitaleĭ ține şedință sub preşedinția d-luĭ medic şef Georgescu. In această şedință se vor rezolva maĭ multe cestiunĭ privitoare la epidemia de febră tifoidă din Capitală.

*

Agențiĭ serviciuluĭ sanitar al Capitaleĭ însărcinațĭ cu dezinfectarea străzilor şi a gurilor de apă, nu se ocupă de cît de străzile din centrul oraşuluĭ, pe cînd părțile lăturalnice ale Capitaleĭ, carĭ sînt într'o indescriptibilă stare de murdărie, sînt lăsate într'o complectă părăsire. Intreg bulevardul Maria şi toate străzile lăturalnice, carĭ în mare parte nicĭ nu sînt pavate, se află în cea maĭ complectă stare de infecție.

Acum, cînd timpul e destul de frumos şi cînd în centrul oraşuluĭ e nevoe de ŭdat străzile, în partea despre care vorbim eştĭ silit să umblĭ cu şoşonĭ din cauza noroiuluĭ. Pe lîngă gardurĭ sînt mormane de gunoae carĭ servesc de culcuşurĭ porcilor, în număr destul de considerabil în acele părțĭ.

Infecțiunea e atît de puternică în cît, dacă din nenorocire eştĭ nevoit să trecĭ prin acele părțĭ, trebue să-țĭ astupĭ nasul cu o batistă. Şi nu numaĭ acea parte a oraşuluĭ este lăsată în părăsire, dar toate străzile laturalnice străzeĭ Teilor pînă la bariera Ştefan cel Mare sînt într'o complectă stare de părăsire şi pe lîngă că nimenĭ n'a căutat să le dezinfecteze, dar măcar măturătorĭ de stradă nu se află prin acele părțĭ pentru a face cel puțin față.

*

Printre bolnaviĭ de tifos se află şi fiul d-luĭ general Pilat, care este elev în şcoala militară.

FOIȚA ZIAR. „ADEVERUL"

No. 40

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea a doua

BACALAUREATUL

Anĭ de tinerețe

XI

Pensionul Entêtard

— Domnul Firmin, domnul Firmin!

O mînă mă apucă şi simt că sînt condus într'o sălijă.

— Nu striga aşa tare.

Iată-mă în sfîrşit înaintea d-luĭ Entêtard care se uită la scrisoarea samsaruluĭ Firmin, şi'mĭ zice:

— Ştiĭ, domnule, condițiile? 15 francĭ pe lună, „dejun la pupitru" şi întrebuințezĭ fluerul.

Mă închin, hotărît a nu mă mira de nimic.

— O observație, adaogă d. Entêtard, eştĭ mîndu?

Cuget că îĭ plac naturile trufaşe.

— Da, d-le, sînt mîndru.

Mă căznesc să iasă din ochĭ o rază luminoasă. Imĭ îndrept capul, deşi gulerul de hîrtie mă cam supără.

— Eĭ bine, dacă eştĭ mîndru, n'avem nevoe de d-ta.

Tremur pentru Legrand, în momentul acesta joc viața luĭ!

— Mă rog, este mîndrie şi mîndrie....

Am izbutit să'l conving.

— Aide, văd că nu eştĭ — nicĭ nu trebue să fiĭ. Vino mîine la 7 ore; nu uita fluerul!.

Ce o fi? Nu ştiŭ.

Vin a doua zi, la ora 7.

— Să sunĭ, pe urmă să fluerĭ de treĭ orĭ, mi-a zis portarul în ajun.

Fac aşa. Am aerul unuĭ căpitan de hoțĭ.

Portarul îmĭ deschide, dar nu e încă îmbrăcat, căcĭ e de vreme. Imĭ povesteşte, că d. Entêtard e dator vîndut. Datoreşte banĭ negustoruluĭ cu pantalonĭ, celuĭ cu cîrnațĭ, celuĭ cu lapte şi celuĭ care vinde nutreț pentru caĭ..

D. Entêtard are un cal şi o trăsură. Cu aceasta se aduc la şcoală copiiĭ.

— Eŭ sînt portar şi vizitiŭ. Va să zică, d-ta veĭ fi şi profesor şi *guvernantă* de copiĭ?

Intr'adevăr, dimineața şi seara sînt *guvernantă* de copiĭ, iar în timpul zileĭ sînt profesor. La prînz dejunez la pupitru, adică în timpul studiuluĭ In prima zi mi s'a adus într'un talerəş un fel de majun de strugurĭ, şi cu o bucată de pîine.

Intîia şi ultima zĭ, majunul ăsta.

A doua zi, cartofĭ prăjițĭ.

A treia zi, nucĭ.

A patra zi, un ou!... Asta ca să mă întăresc, să nu mor.

După opt zile îs de nerecunoscut. E adevărat că mi se dă albumina ouluĭ — şi se zice că albumina e nutritivă, dar albumina unuĭ singur ou, prea e puțin pentru mine.

Aduc dar cu trăsura pe copiiĭ la şcoală şi d'acolo a casă. Am întrebuințat deja un fluer. Rolul meŭ e să fluer în curțĭ ca să înştiințez pe părințĭ.

Unele mame îmĭ strigă de la fereastră:

— Fiĭ aşa de bun, şterge'ĭ muciĭ!

Apuc năsulețul acestor inocențĭ, cu batista mea, şi fac cum pot maĭ bine.

Copiiĭ nu se plîng de mine, în general; ba uniĭ aşteaptă chiar să le şterg muciĭ, oferindu'mĭ nasul.

Dar uniĭ părințĭ sînt foarte nedrepțĭ, căcĭ îmĭ fac observațiĭ:

— Nu aşa tare! vreĭ să rupĭ nasul luĭ Adolf?

Mi se arată şi semne de încredere.

Mulțĭ copiĭ sînt tinerĭ — foarte tinerĭ — pantaloniĭ le sînt despicațĭ la spate, cum eraŭ şi aĭ meĭ odată, vaĭ!

— Dacă eştĭ bun, domnule, bagă'ĭ cămaşa înăuntru.

Indeplinesc şi treaba asta.

Sfîrşitul luneĭ a sosit. Astă seară trebue să primesc ceĭ 15 francĭ aĭ meĭ. Sînt bine cîştigațĭ baniĭ ăştia, fiind-că reprezintă munca a două persoane, una de bărbat şi una de femee: educația răspîndită, cămăşuțele virîte la locul lor.

Azĭ dimineață mi-am împlinit datoriile maĭ bine ca nicĭ odată. Nicĭ un nas, nicĭ un colț de cămăşuță nu poate să se plîngă.

Aştept ca d. Entêtard să mă cheme totuşĭ nicĭ vîrful nasuluĭ nu i l-am văzut.

E ora 5 şi d. Entêtard tot n'a apărut!

La miezul nopțeĭ mă întorc. Nimic. Acasă e rîndul meŭ să dorm în pat, dar mă culc lîngă scară, ca să fiŭ deşteptat de vreme de către slujnica care ne gîdilă picioarele cînd se dă jos.

Dimineața.

Am văzut pe d. Entêtard. Mă reped să'ĭ vorbesc.

— Seara, seara, nu acum... şi dispare.

Ora 6. Vizitiul mă cheamă. Ce'ĭ de făcut? Trebue să mă supun, să duc copiiĭ acasă, ca să nu daŭ prilej de întîrziere de plată.

Ora 7. M'am întors. Unde'ĭ Entêtard? Il strig. Nicĭ un răspuns.

Femeia luĭ trebue să fie aci. Văd lumină de-a lungul obloanelor.

Bat în ele. Nu mi se deschide. O dată, de două orĭ! Imping poarta; cu atît maĭ răŭ! Să mi se dea ce mi se cuvine.

Iată-mă în fața comisaruluĭ, învinuit că m'aşĭ fi introdus cu violență la d-na Entêtard şi că am urmărit-o pînă în camera eĭ de culcare unde fugise.

In urmărirea eĭ, strigam: 15 francĭ, 15 francĭ!—nimenĭ însă nu ştie că, în vremea asta, ea se dezbrăca, nu ştiŭ de ce. Cînd lumea se strînsese, ea nu maĭ purta de cît fusta cea din urmă şi un mic tricoŭ.

Comisarul îmĭ face semn să mă aşez, şi mă pune în cunoştință de cauză.

Eŭ mă apăr şi descopăr totul. Mi se dă dreptate, dar sînt sfătuit să las afacerea baltă şi să pierd ceĭ 15 francĭ.

— Dar, domnule, nu sînt singur.

— La dracu, eştĭ însurat?

— Nu, dar hrănesc un orfan.

Il fac pe Legrand orfan, cu nădejdea că voĭ înduioşa, dar n'am reuşit. Iată începutul meŭ în cariera învățămîntuluĭ!

Legrand nu poate îndura lovitura.

A scris o scrisoare acasă şi i s'aŭ trimis banĭ.

Dînsul pleacă, lăsîndu'mĭ ceva parale ca să plătesc datoriile.

XII

Acul

Să existe oare un D-zeŭ pentru profesoriĭ ăştia mititeiĭ?

Boulimart, unul maĭ vechiŭ, care are lecțiunĭ în lumea înaltă, vine într'o dimineață în atelierul unuĭ pictor la care mă duc une-orĭ.

E un loc vacant la Joly, cel care se ocupă cu cursurile doamnelor. Se caută un băiat tînăr, de lume şi bine făcut.

— Am promis să găsesc pe cine-va şi nu cunosc pe nimenĭ (Are aerul că scormoneşte prin amintirile sale) Tinerĭ, nu'ĭ vorba, am destuĭ! Dar unul de lume şi bine făcut!... Ce zicĭ, unde l'aşĭ găsi?

Nu aşa departe! să vedem, eŭ cunosc pe unul care nu'ĭ tocmaĭ răŭ făcut.

— N'aĭ putea să'mĭ recomanzĭ pe cine-va? reia Boulimart.

Caută, caută, îl aud cum pronunță încet numele multora, dar trece maĭ departe.

— Aide, văd eŭ, că o să trebue să iaŭ pe al d'întîiŭ imbecil.

(Va urma)

Die această cauză, d. general Pilat, comandantul corpuluĭ al III-a de armată se află de două zile în Capitală.

*

Ni se atrage atenţia asupra faptuluĭ că în această vreme cînd tifosul bîntue cu putere în Capitală, se lasă într'o murdărie de neînchipuit locul viran, proprietate a statuluĭ, din dosul spitaluluĭ militar.

Să sperăm că ceĭ de la primărie vor lua măsurĭ.

*

Printre alte măsurĭ luate de primărie contra epidemieĭ, este şi aceia că se stropesc străzile cu apă fenicată, iar capacele de la canalurĭ sînt zilnic stropite cu praf desinfectant.

*

Eleviĭ şcoaleĭ veterinare aŭ primit bilete de la ministerul domeniilor pentru ca să se poată întoarce acasă.

Aceĭ din anul al cincilea carĭ aŭ trebuit să rămîie pentru serviciul chimieĭ, vor primi o hrană maĭ aleasă ca de obiceiŭ.

S'aŭ luat măsurĭ ca întreaga şcoală să fie dezinfectată.

*

Tînărul Danieleanu, unul dintre eleviĭ şcoaleĭ veterinare bolnav de febră tifoidă, a încetat din viaţă erĭ la spitalul Colţea.

Ediţia de seară

Telegrame

(Serviciul „Agenţieĭ Romîne.)

Rusia şi Austro-Ungaria

Petersburg, 7 Noembrie.— Vorbind de mesagiul împăratuluĭ Frantz-Iosef, Novosti *relevează faptul că rivalitatea regretabilă dintre Austro-Ungaria şi Rusia în peninsula balcanică nu maĭ e pe viitor de cît o reminiscenţă istorică.*

Novoie Wremia *vede în faptul că împăratul Frantz-Iozef a menţionat relaţiunile amicale ce există între Austro-Ungaria şi Rusia, un eveniment însemnat, în momentul cînd puterile se pregătesc să rezolve cestiunea cretană.*

Plecarea trupelor germane

Canea, 7 Noembrie.— Incrucişătorul de războiŭ austriac *Frantz-Iozef* a sosit în baia Suda.

Trupele germane aŭ părăsit oraşul la amiazĭ pe bordul *Impărătăseĭ Augusta.* Aŭ fost salutate de trupele turceştĭ cu muzica în cap, şi de detaşamentele celor-l'alte naţiunĭ.

Populaţiunea musulmană era îngrămădită pe cheiŭ.

Afarerea Dreyfus

Paris 7 Noembrie.—Generalul Pellieure n'a interogat azĭ pe maiorul Esterhazy. Nu este exact că d-nu Scheurer Kestner ar fi remis dosarul săŭ d-luĭ Darlan. Se crede la ministerul de justiţie că d. Scheurer va aştepta rezultatul acuzaţiuneĭ luĭ Mathieŭ Dreyfus, căcĭ dacă se dovedesc alegaţiunile sale, acesta ar necesita o revizuire a procesuluĭ.

Asasiniĭ luĭ Constantinow

Tatar Bazardgic, 7 Noembrie. — In procesul asasinilor luĭ Constantinow, tribunalul a condamnat la moarte pe Minkow, primarul din Hardilavo şi alţĭ doĭ acuzaţĭ Topalow şi Salepow; Stojanov a fost condamnat la un an de muncă silnică. Salepow fiind minor, sentinţa pronunţată în contra sa s'a schimbat în 15 anĭ de muncă silnică.

Intrunirea ambasadorilor

Constantinopol, 7 Noembrie.— Azĭ a fost o întrunire a ambasadorilor şi o conferinţă pentru pace.

Ambasada rusească a adresat Porţiĭ o notă ca urmare declaraţiuneĭ sale de la 12 Noembrie.

Ciocnire de torpiloare

Alger, 7 Noembrie.—In timpul manevrelor de noapte în golful Alger, s'a produs o ciocnire între două torpiloare dintre carĭ unul s'a scufundat. Echipagiul a fost scăpat. Doĭ ofiţerĭ şi un matelot aŭ fost rănıţĭ.

De pretutindenĭ

Constantinopol, 7 Noembrie.— *Oficial* Generalul de divisie Schakir-paşa, comandant din Adana, este numit valiŭ interimar din Adana, iar Reschid-paşa, ajutor al valiuluĭ din Adana, este numit mutesarif interimar al oraşuluĭ Mersina.

Tewfik-paşa este numit ambasador la Berlin ;— Ibrahim feths este numit ministru la Belgrad.

Malta, 7 Noembrie.—Un detaşament de fusilierĭ aĭ regimentuluĭ Welsh pleacă azĭ la Candia, ca să înlocuiască batalionul de higlandezĭ Seafort, rechemat.

Berlin, 7 Noembrie.— Azĭ s'a ordonat înarmarea încrucişătoruluĭ *Allemagne*, destinat să meargă în ape străine.

Londra, 7 Noembric. — Un incendiŭ mare a izbucnit în Aldergate-Street. Maĭ multe case s'aŭ dărîmat.

Paris, 7 Noembrie,— Controlorul-general Prioul, secretar general al ministeruluĭ de resbel, părăseşte funcţiunile sale după propria sa cerere pentru motive de sănătate.

VIAŢA BUCUREŞTEANA

A treia reprezentaţie a d-neĭ Réjane

Aproape aceeaşĭ lume şi acelaşĭ succes. Réjane apare sub o nouă înfăţişare în *Sapho.* E de astă dată femeie fatală care pierde atîtea vieţĭ, de care tînărul care i-a intrat pe mînă nu scapă; şi o vedem cînd duioasă şi plîngătoare, cînd veselă şi îndrăgostită ca o fată de 18 anĭ, cînd în sfîrşit, prostituata cinică apare.

Aplauzele după actul I-iŭ care a lăsat publicul ceva rece, aŭ început să fie furtunoase şi artista a fost chemată după actul al III-lea de patru orĭ pe scenă.

In lojĭ am observat pe următoarele persoane: Principele şi principesa Gr. Sturdza şi d-nele Arion şi Gr. Cerkez în avantscene; în lojĭ, d-nele G. Em. Lahovary, Ceziano, Dobrescu, Filitis, Tătăreanu, Petrovici-Armis, Florescu, inginer Orăscu, Al. Giani, M. Cornea, C. F. Robescu, Ferichide, N. Cerchez, Blank, Toma Ionescu, Lămotescu, Ciocîrdia, Krisoveloni, H. Katargi, Butculescu, Sipsomo, Barozzi, etc.

In staluri între altele am putut recunoaşte pe d-nele Th. Rosetti, Maimarol, Olmazu, Grămăticescu, D-r Popp, Petre Grădişteanu, Algiu, B. Missir, Assan, Novian, Saegiu, Dr. Kalindero, etc., etc.

In astă seară la *Maison de Poupée,* se zice că absolut toate locurile sînt vîndute.

TEATRU-MUZICA

Teatrul Lyric

Aseară trupa d-neĭ Réjane a dat *Sapho* de A. Daudet. Piesa este estrasă din romanul cu acelaşĭ nume şi are slăbiciunile tutulor pieselor estrase din romane.

Acţiunea lîncezeşte, tipurile numaĭ eboşate, mediul abia se întrevede, şi eroiĭ principalĭ sunt siliţĭ maĭ mult prin jocul lor, să arate starea lor sufletească.

Nu e vorba de clasica Sapho ci de o cocotă care a pozat în tinereţe pentru statuea Sapho care a făcut celebru pe autor.

D-na Réjane a fost şi de astă dată admirabilă, se înţelege inferioară faţă de *Douloureuse,* de oare-ce Fany e un rol incomparabil maĭ răŭ înjghebat de autor ca M-me Ardan.

Artista a trebuit prin joc de figurĭ date în scene multe, să complecteze tipul femeeĭ-crampon pe care o plictiseşte bărbatul căzut la picioarele eĭ. S'aŭ distins artiştiĭ Grand, Calmettes, Chautard.

Ansamblul foarte bun.

*

Operă

La operă s'a dat *Ernani* de Verdi. Artiştiĭ aŭ avut şi aseară succesul de la prima reprezentaţie.

După cît se pare opera are să meargă bine.

Moşu.

*

P. S.

D-na Réjane este foarte mulţumită de publicul bucureştean. Aseară d-sa declară cîtor-va membriĭ aĭ societăţeĭ bucureştene, că după publicul parizian, acel bucureştean o înţelege maĭ bine şi îĭ subliniază cu maĭ multă inteligenţă fineţele pieseĭ şi trăsăturile de spirit.

D-na Réjane, mulţumită de primirea ce i-s'a făcut, va reveni anul viitor în Romînia.

M.

OFICIALE

* D. Cheorghe Turbure, actualul subprefect al plăşeĭ Fundul, judeţul Roman, este transferat, în interes de serviciŭ, în aceeaşĭ calitate la plasa Siretu-de-sus, acel judeţ, în locul vacant.

* D. Mihail Stîrcea, cu un serviciŭ de 2 anĭ ca sub-prefect şi poliţaiŭ de comună urbană reşedinţă de judeţ, este numit în funcţiunea de sub-prefect la plasa Fundul, judeţul Roman în locul d-luĭ Gheorghe Turbure, transferat.

* D. Nicolae M. Perieţeanu, cu un serviciŭ de peste 6 anĭ ca sub-prefect, este numit în funcţiunea de sub-prefect la plasa Tulcea, judeţul Tulcea, în locul d-luĭ Chr. M. Vasilescu, demisionat.

* D. Gheorghe Gh. Costinescu, licenţiat în drept şi actual director al prefectureĭ Bacăŭ, este numit în funcţiuneă de sub-fect la plasa Dîmboviţa-Mostiştea, jud. Ilfov, în locul vacant.

* D. Mihaĭ Resmeriţă, cu un serviciŭ de peste 2 anĭ ca director de prefectură, este numit în funcţiunea de director al prefectureĭ judeţuluĭ Bacăŭ, în locul d-luĭ Gheorghe Gh. Costinescu, trecut în altă funcţiune.

* D. Ioan N. Popescu, actual sub-prefect al plaiuluĭ Ialomiţa-Dîmboviţa, judeţul Dîmboviţa, este transferat, în interes de serviciŭ, în aceiaşĭ calitate la plasa Jiude-jos, judeţul Dolj, în locul d-luĭ Mihail A. Curti, transferat.

* D. Ioan P. Hergot, actual ajutor de sub-prefect al plaiuluĭ Cloşani, judeţul Mehedinţĭ, este transferat, în interes de serviciŭ, în aceiaşĭ calitate la plasa Motru-de-Sus, acel judeţ, în locul d-luĭ Grigore Ciocazan, decedat.

* D. Constantin Bălteanu, actual ajutor de Sub-prefect al plăşeĭ Motru-de-jos Dumbrava, judeţul Mehedinţĭ, este transferat, în interes de serviciŭ, în aceeaşĭ calitate la plaiul Cloşanĭ, acel judeţ, în locul d-luĭ Ioan P. Hergot, transferat.

* D. I. G. Cameniţă, cu un serviciŭ de peste treĭ anĭ ca ajutor de sub-prefect, este numit în funcţiunea de ajutor de sub-prefect la plasa Montru-de-jos-Dumbrava, judeţul Mehedinţĭ, în locul d-luĭ Constantin Bălteanu, transferat.

* D. Dimitrie Panait este numit în funcţiunea de poliţaiŭ al urbeĭ Ocnele-Marĭ, judeţul Vâlcea, în locul d-luĭ N. Tâlvâc, demisionat.

* D. Anion Zamfirescu este numit în funcţiunea de cap al poliţieĭ urbeĭ Ostrov, în locul vacant.

* D. Caton Theodorian este numit în funcţiunea de comisar clasa II pe lîngă prefectura Capitaleĭ, în locul d-luĭ N. Perieţianu, trecut în altă funcţie.

* D. O. Zorapapel, actual împiegat auxiliar clasa II, şi absolvent al şcoaleĭ speciale de finance, s'a numit în funcţiunea de împiegat clasa II în administraţi, unea centrală, în locul d-luĭ I. Naumescu, demisionat.

* D. Dumitru Şoiculescu este confirmat în funcţiunea de comisar-director al poliţieĭ oraşuluĭ Constanţa, judeţul Constanţa, în locul d-luĭ Vasile Simionescu trecut în altă funcţiune.

* D. Ioan Dănicel este confirmat în funcţiunea de comisar poliţienesc în oraşul Rîmnicu-Vîlcea, judeţul Vîlcea, în locul d-luĭ Constantin G. Petrescu, demisionat.

* D. Pavel Constantinciu este confirmat în funcţiunea de comisar poliţienesc în oraşul Bîrlad, judeţul Tutova, în locul d-luĭ Neculaĭ Mocanu, demisionat.

* D. Ion Ionescu este confirmat în funcţiunea de comisar poliţienesc în oraşul Călăraşi, judeţul Ialomiţa, în locul d-luĭ Petre I. Constantinescu, care rămîne a fi chemat în altă funcţiune.

* D-niĭ Petrache Constantinescu şi Ion Pavlovschi sînt confirmaţĭ în funcţiunile de comisarĭ poliţieneştĭ în urbea Tîrgu-Ocna, judeţul Bacăŭ, în locul d-luĭ Vasile Grumăzescu şi Ioan G. Nanu, demisionaţĭ.

* D. Fatulea C. Grigore este confirmat în funcţiunea de copist în cancelaria prefectureĭ judetuluĭ Vîlcea, în locul d-luĭ Vasile Neagoe, trecut în alt post.

* D. N. Penescu este confirmat în funcţiunea de copist în cancelaria prefectureĭ judeţuluĭ Argeş, în locul d-luĭ Gheorghe Cercea, înaintat.

* D. Chiriac R. Vasilescu este confirmat în funcţiunea de registrator-archivar-copist în cancelaria poliţieĭ oraşuluĭ Giurgiŭ, judeţul Vlaşca, în locul d-luĭ Elefterie V. Gabrielescu, demisionat.

* D. Florea Mateescu este confirmat în funcţiunea de copist la poliţia urbeĭ Roşiorii-de-Vede. judeţul Teleorman, în locul d-luĭ Constantin Anghelescu.

* D. Pavel Făgărăşeanu este confirmat în funcţiunea de copist la poliţia oraşuluĭ Turnu-Măgurele, judeţul Teleorman, în locul d-luĭ Candiano I. Văleanu, demisionat.

Ultime informaţiunĭ

Mâine se intrunesc în sala de şedinţe a curţeĭ de apel din Iaşĭ toţĭ membriĭ acesteia, cum şi ceĭ aĭ parchetuluĭ general local pentru a discuta proiectul de reformă judiciară al d-luĭ Djuvara.

Astăzĭ aŭ început la facultatea de drept de la Universitatea din Capitală, examenele primuluĭ an de drept.

Ni se denunţă că sergentul major Ionescu Dumitru de la Pirotecnie, persecutînd pe soldatul Eremia Avram din Fălticenĭ contigentul 97, a făcut ce a făcut şi l'a băgat la închisoare pentru zece zile. Acĭ l'a tratat într'un mod atît de neomenos, în cît soldatul în acest scurt interval se bolnăvi şi fu silit să intre în spitalul militar unde peste cîte-va zile încetă din viaţă.

Cerem să se facă o anchetă care să constate dacă in adevăr moartea acestuĭ nenorocit a fost cauzată de bătăile şi răul tratament pe care— după cum ni se denunţă — le-a suferit Eremia Avram.

Un însemnat număr de funcţionarĭ comercialĭ din R.Sărat, trimit viile lor mulţumirĭ *Adevĕruluĭ* pentru că „singur în toată presa a avut grije de soarta funcţionarilor comercialĭ din acest oraş"—pentru care repauzul duminical ţindea să devie o ficţiune.

Adevĕrul şi-a făcut datoria sa de organ democratic şi la mulţumirile funcţionarilor comercialĭ din R.-Sărat nu putem răspunde de cît cu îndemnul ca aceştia să lupte mereŭ pentru respectarea drepturilor lor.

Zilele astea profesoriĭ universitarĭ din Iaşĭ s'aŭ intrunit spre a alege o comisiune pentru examinarea anteproiectuluĭ de reformă a învăţămîntuluĭ secundar.

Comisiunea aleasă se compune din d-niĭ N. Culianu, Xenopol, dr. C. Botez, D. Alexandrescu şi C. Climescu.

Se ştie că procesul dintre colonelul Teodoru din Fălticenĭ şi soţia sa s'a terminat prin divorţ, rămînînd copiiĭ sub îngrijirea coloneluluĭ care urma ca, pentru aceasta, să primească 120 leĭ pe lună din avutul soţieĭ.

Astăzĭ d. colonel Teodoru a făcut apel contra sentinţeĭ tribunaluluĭ Neamţu, cerînd să i se dea pe lună o sumă maĭ mare pentru îngrijirea copiilor rezultaţĭ din căsătoria sa cu d-na Maria Teohari.

Intr'o scrisoare adresată de păr. dr. Lucaciu *„Tribuneĭ poporuluĭ"* găsim şi următorul pasagiŭ :

„In vecĭ neuitate rămîn pentru mine, şi vreaŭ să fie însemnate pentru posteritate, că după terminarea simulacruluĭ de proces şi de administrare de justiţie în Cluj, procurorul suprem substitut, d-nu Ieszenszky, zdrobit prin biruinţa noastră repurtată asupra lor în procesul memoranduluĭ, cu un surîs forţat de durere m'a întîmpinat şi 'mĭ zise, ca şi cum ar fi voit a mă mîngîia :

„Părinte! nu te supăra pentru ceĭ cincĭ anĭ de osîndă, noĭ sîntem păgubaşiĭ, noĭ maghiariĭ, noĭ am perdut Transilvania în acest proces!"

Intr'una din *Serile Bucureştene* vorbindu-se de teatrul Bulevard s'a pomenit de numele d-lor procurorĭ Cantacuzino şi Hamangiu. Ţinem să declarăm că nicĭ nu ne-a trecut prin minte ca să atingem întru cît-va susceptibilitatea acestor doĭ magistraţĭ, către carĭ în special avem multă stimă. Atît d. Hamangiu cît şi d. Cantacuzino, sînt doĭ tinerĭ despre carĭ nu am spus în tot d'auna de cît bine. Facem această declaraţiune pentru a înlătura unele comentariĭ răŭ voitoare carĭ se fac croniceĭ noastre bucureştene.

Ni se scrie din T.-Jiŭ că între poliţaiul local Dobrotescu, şi corpul ofiţeresc, s'a născut un regretabil scandal. Poliţaiul insultînd corpul ofiţeresc, a fost pălmuit de unul din ofiţerĭ. Din această pricină s'a născut un conflict între prefect şi autoritatea militară, conflict pe care îl vor rezolvi ministerele respective.

Anglia şi evreiĭ din ţară

— Interview cu o persoană autorizată —

Ştirea dată de noĭ, că în cazul cînd proiectul legeĭ de recrutare al d-luĭ general Berendeiŭ ar trece prin Cameră, guvernul englez este hotărît să ia protecţiunea ovreilor din ţară, a produs cu drept cuvînt, o mare senzaţie în public cît şi în cercurile noastre politice. Cestiunea e într'adevăr extrem de gravă, şi deşi informaţiunile noastre le avem de la o persoană în măsură de a fi bine informată, totuşĭ ne-am hotărît să ne adresăm şi altor personalităţĭ, carĭ sînt şi trebuiesc să fie la curent cu cele ce se întîmplă la noĭ în ţară.

*

Persoana, cu care unul din redactoriĭ noştri a avut zilele acestea o convorbire, n'a putut să se exprime de cît cu cele maĭ marĭ rezerve. Cu toate acestea, declaraţiunile ce ne-a făcut, confirmă în genere informaţiunile date din capul loculuĭ de noĭ.

La întrebarea : Credeţĭ că Anglia va lua protectoratul ovreilor din Romînia, în caz cînd aceştia ar fi declaraţĭ de străinĭ? — persoana în cestiune ne-a dat răspunsul, pe care 'l publicăm în cele următoare.

„Nu sînt autorizat şi nicĭ nu pot să declar că Anglia va primi să ia protectoratul ovreilor din Romînia. Dacă proectul d-luĭ general Berendeiŭ devine lege, atuncĭ,—ce e drept—situaţia ovreilor devine foarte gravă. Eĭ rămîn fără verĭ-ce protecţiune. In situaţia neclară şi echivocă de astă-zĭ, ovreiul tot maĭ are un sprijin în străinătate. Acolo e supus romîn şi paşaportul săŭ ca şi acel al cetăţenilor romînĭ recomandă autorităţilor civile şi militare ca să'ĭ dea protecţiune şi ajutor la caz de trebuinţă. După votarea legeĭ d-luĭ general Berendeiŭ, lucrurile se schimbă cu totul.

*

„Ovreiul este declarat definitiv de străin. Intre dînsul născut şi crescut în ţară din părinţĭ născuţĭ şi crescuţĭ şi eĭ în ţară, şi ovreiul saŭ neamţul venit de două zile în Romînia nu e nicĭ o deosebire. Maĭ mult încă, ovreiul saŭ neamţul veniţĭ din altă ţară aŭ o protecţie, sînt supuşĭ ruşĭ, austro-ungarĭ, germanĭ, —ovreiul din ţară nu are nicĭ o protecţie, pentru cea maĭ mare nedreptate ce i s'ar face—n'ar găsi o putere al căreia ajutor să'l ceară şi să'l obţie...

*

„Avînd acestea în vedere 'mĭ-aş putea explica foarte bine, ca după votarea legeĭ, ovreiĭ lipsiţĭ de protecţie şi neavînd nicĭ o autoritate îndreptăţită care să ceară tratarea lor conform cu dreptul internaţional,—să fie fatal siliţĭ să 'şĭ caute o protecţiune, şi să apeleze la diferitele puterĭ, şi maĭ ales la Anglia, în care prejudiţiile antisemite nu s'aŭ putut şi nu se vor putea încuiba nicĭ odată. In cazul însă cînd ovreiĭ romînĭ ar cere Anglieĭ ca să-ĭ recunoască de supuşĭ. ***nimic n'ar împedica pe acest stat ca să acorde acest protectorat."***

*

— Nu credeţĭ că acordarea acestuĭ protectorat ar întîmpina o opunere din partea Romînieĭ ?

— Aceasta ie o cestiune la care nu se poate răspunde, fiind-că nu se poate prevedea ce turnură vor lua lucrurile. In nicĭ un caz însă nu cred ca Romînia să se opuie, căcĭ aceasta ar fi absolut nelogic. Declarĭ pe ovreĭ de streinĭ, le creiezĭ o situaţiune imposibilă după concepţia modernă de cultură, civilizaţie şi chiar de drept internaţional,—şi pe urmă, cînd ovreiĭ desperaţĭ cer să se supuie unuĭ alt stat, vroieştĭ să împedicĭ şi aceasta ! Ar fi cu neputinţă, şi dacă nu toţĭ oameniĭ politicĭ, atuncĭ o singură persoană în ţara aceasta, trebuie să prevadă lucrurile, şi să definească situaţia ovreilor din Romînia, dacă nu vroieşte să 'l aibă ca supuşĭ al uneĭ alte ţărĭ.

*

Inainte de a sfîrşi convorbirea, ne-am adresat persoaneĭ în cestiune, care a răspuns cu atîta amabilitate la cestiunile noastre, cu următoarea ultimă întrebare :

— Vrea să zică Anglia va lua protectoratul ovreilor din Romînia, dacă aceştia ar cere-o ?

— Nu pot răspunde că da, nu zic însă nu.

In orĭ ce caz maĭ mult da, de cît nu,— repet, dacă ovreiĭ ar cere acest protectorat.

*

In curînd vom publica asupra acesteĭ cestiunĭ şi o convorbire cu o persoană politică romînă.

Interv.

Incendiul de la pulberărie

Aseară pe la orele 10.40 m. o telegramă dată de comisarul secţieĭ 41 a anunţat prefectura poliţieĭ Capitaleĭ cum că fabrica de pulbere fără fum de la Dudeştĭ ar fi în flacărĭ, cerînd de urgenţă ajutoare.

Cu iuţeala fulgeruluĭ această ştire se răspîndi prin localurile publice.

*

D. Caton Leca, prefectul poliţieĭ Capitaleĭ care se afla la teatrul Lyric, fu înconştiinţat de către un comisar al poliţieĭ de siguranţă şi imediat părăsi teatrul şi se transportă la faţa loculuĭ. Mare parte din public, aflînd despre această alarmantă ştire, părăsi de-asemenea localul teatruluĭ.

*

Iată cum s'aŭ petrecut lucrurile :

Aseară pe la orele 10, soldaţiĭ de pază de la fabrica de pulbere de la Dudeştĭ observară că o şiră de pae în mărime ca de 15 metri, ce se afla în curtea cazărmeĭ, s'a aprins ; imediat alarma a fost dată şi toţĭ soldaţiĭ din cazarmă aŭ eşit spre a stinge focul, însă toate sforţările aŭ fost zadarnice; paele fiind uscate ardeaŭ ridicînd flacărĭ, carĭ intr'adevăr ameninţaŭ grajdurile şi cazărmaĭ. D. căpitan Cojocaru care se afla de serviciŭ, văzînd că toate sforţările soldaţilor sînt zadarnice, văzînd şi pericolul care devenea din ce în ce maĭ grav, la orele 10 şi 40 m. dădu prin secţia 41 o telegramă prefectureĭ poliţieĭ cerînd imediat trimiterea corpuluĭ central de pompierĭ, carĭ în maĭ puţin de un sfert de oră, fu la faţa înculuĭ.

*

Cu toate că sub comanda d-luĭ căpitan Cojocariŭ se începuse deja a se strica partea grajduluĭ din spre foc totuşĭ din cauza lipseĭ de apă eraŭ serios ameninţate— şi într'adevăr de la acel grajdiŭ focul s'ar fi întins cu mare uşurinţă spre fabrica de pulbere, care din cauza poziţieĭ ce ocupă, n'ar fi putut scăpa flacărilor cu nicĭ un chip.

Graţie însă lupteĭ energice desfăşurată de pompieriĭ corpuluĭ central, după aproape o oră orĭ-ce pericol era înlăturat, aşa că numaĭ ardeaŭ de cît paele, carĭ, era imposibil să poată fi stinse. Şira, care era toată în flăcărĭ, a fost înconjurată de soldaţĭ din cazarmă, iar pompieriĭ se ocupaŭ numaĭ cu stingerea scînteielor, carĭ nu încetaŭ de a cădea pe coperişurile fabriceĭ, căzărmeĭ şi grajdurilor.

Pe la ora 1 şira întreagă fiind consumată, focul s'a stins, reintrînd totul în liniştea obişnuită a nopţeĭ.

Fil.

CONSTANŢA

Lauda guvernelor.—Starea îngrijitoare.—Datoria guvernuluĭ.

De mulţĭ anĭ se tot căznesc guvernele noastre să facă din Constanţa un oraş de port, zilnic se fac studiĭ şi planurĭ, comisiĭ peste comisiĭ s'aŭ constituit şi diurne peste diurne s'aŭ păpat,—şi, cu toate astea, Constanţa e tot Constanţa de acum două-zecĭ de anĭ. Acest oraş, menit să joace odată şi odată un rol mare ca port, e plin astăzĭ de criminalĭ, adăposteşte pe toţĭ evadaţiĭ şi certaţiĭ cu justiţia şi face loc între zidurile sale tuturor vagabonzilor din lume. Cafenelile, cîrciumile şi toate tavernele Constanţeĭ, sînt înţesate de tot ce societatea are maĭ răŭ şi maĭ viţios,—şi, cu toate astea, ceĭ puternicĭ se tot laudă cu oraşul ăsta !

*

Contrabandele sînt la modă în oraşul acesta. Maĭ toţĭ funcţionariĭ sînt complicĭ cu negustoriĭ şi prin toate locurile se introduc mărfurĭ de contrabandă. Vinurile greceştĭ, mătăsurile turceştĭ şi stofele cele maĭ preţioase se introduc în Constanţa fără vamă, fără acciz. In localurile de bauturĭ spirtoase poţĭ vedea vînzîndu-se comanderie şi vin de Cipru introdus în oraş fără să se fi plătit acciz. Băcăniile şi lipscăniile sînt pline numaĭ cu mărfurĭ de contrabandă. In sfîrşit, orĭ unde te întorcĭ nu vezĭ de cît contrabandă şi iar contrabandă.

*

Şi, cu toate astea, Constanţa e un oraş modern, întruneşte în sînul eĭ oameniĭ model şi autorităţĭ şi maĭ şi ! Ce le pasă autorităţilor locale saŭ chiar de la centru, că se introduc mărfurĭ pe furiş, că oraşul zace în tr'o murdărie de nesuferit şi că hoţiile şi fraudele sînt lucrurĭ obicînuite. Slavă Domnuluĭ ! singure ele nu sînt străine de cele ce se petrec ; ba, dacă am spune chiar că sînt complice în toate. încă n'am spune în de ajuns. Da, autorităţile noastre duc casă comună cu toţĭ contrabandiştiĭ şi oameniĭ certaţĭ cu morala şi justiţia, — şi, dacă guvernul întîrzie să ia măsurĭ de îndreptare, răul, în loc să fie înfrînat, va lua proporţiile la carĭ nimenĭ nu visează. Constanţa este astăzĭ un oraş de piraţĭ — şi această stare nu poate să maĭ dureze.

Mişcarea de peste munţĭ

Mişcarea naţională de peste munţĭ, reînviată prin energica mişcare ce s'a desfăşurat în regatul romîn, a luat un avînt ce nu poate de cît să umple de bucurie inima fie-căruĭ bun romîn.

De o cam dată avem de înregistrat o reculegere şi o înţelegere a maĭ tutulor fruntaşilor romînĭ de peste munţĭ, carĭ dacă se desbinaseră, n'aŭ făcut-o de cît în buna credinţă că lucrează pentru marea cauză naţională, care astă-zĭ îĭ adună iarăşĭ la un loc.

*

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate — *din Bucurescĭ*

7/19 Noembrie 1897.

Napoleonul Fl	9 585
Ruble „	12 .25
Credit Austalt „	354.90
» fonc. austr.	457. »
« ungar »	388, »
Drum fier austr.	33[illegible]. »
Lombards. »	79.50
Alpines. „	189.70
Losurĭ turcescĭ	62.80
Rentă perp. aus.	102.50
« arg. austr.	102 45
» aur » „	122.85
„ ung. „	122.35
FRANCFORT	
Rentă Rom. 5% Fl	01.20
» » 4% „	89.90
BERLIN	
Napoleonul »	16.185
Ruble „	217.40
Disconto „	199.70
Schimb. Londra	20.21
„ Paris „	80.80
„ Amsterdam	168.75
« Viena „	168 90
„ Belgia „	—
» Italia „	76.80
Ren. Rom. 5% „	100,90
„ « 1890 4% „	91.80
„ 1891 4% „	—
„ 1896 4%	92.50
Imp. mun. Buc. „	100.50
PARIS	
Banca Otomană „	591.50
Los turceşti. „	114. »
Impr. Egyptian »	—
» Helenic. »	175. »
Drum de fier aus.	727. „
Alpines. „	290 „
RentaFran. 3½%	106.67
» 3% „	103.67
Ren. Rom. 5% „	103.35
„ 4% »	93.20
„ » 1896 4% „	—
Ren. Italiană „	95.10
„ Ungară „	—

	Impr. de stat romîne	
5%	Renta perpetuă leĭ	104
5%	„ amor. 1891 „	100½
5%	« (Im. 1892 »	102
5%	« din 1893 »	102
4%	„ 1894 int. „	95½
5%	« (Im. 32½ milioane) „	91
4%	„ (Im. 50 milioane) „	92
4%	„ (Im. 274 milioane) »	93
4%	„ (Im. 45 milioane) „	92
4%	„ (Im. 120 milioane) „	92
4%	» (Im. 90 milioane) „	91
5%	C. F. R. (Conv Schuldverschreib)	
6%	Oblig. Stat (Conv. rurale) „	102
	Imprumuturĭ de oraşe	
5%	Oblig. Comuneĭ Bucureştĭ 1885 leĭ	99½
5%	Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1884 „	—
5%	Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1888 „	—
5%	Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 189[illegible] „	100¼
	Idem Idem 1895 „	97
	Imprumuturĭ de societăţĭ	
5%	Scr. fonc. rurale leĭ	95
5%	„ „ urb. Buc. „	90¼
5%	„ „ Iaşĭ „	87½
	Acţiunĭ	
	Banca Naţ. Romînieĭ leĭ	—
	Banca Agricolă «	—
	Banca Romînieĭ „	—
	Soc. Asig. Dacia-Rom. „	—
	„ „ Naţională „	—
	„ „ reas. Patrie „	—
	„ rom. con. luc. p. „	—
	» de Baselt artific. „	—
	„ Letea »	—

Tribuna, organul partiduluĭ naţional de peste munţĭ publică, la un loc de frunte, următoarea declaraţiune, care indică clar calea pe care se îndrumează mişcarea naţională:

„Nu ne place—scrie Tribuna *— să buciumăm lucrurĭ ce sînt în pregătire şi sfaturĭ ce se fac în cercurĭ intime."*

„Tot ce putem spune în chestiune —şi o spunem constrînşĭ — e, că pe cît suntem de informaţĭ, fruntaşiĭ noştri competenţĭ aŭ căzut de acord asupra începereĭ uneĭ acţiunĭ, *serioase şi sistematice, care se impun instinctiv în situaţiunea actuală.*

„In principiu : acţiune *!—credem, că convine mareĭ majorităţĭ a fruntaşilor poporuluĭ nostru. Cît pentru formele, ce trebuesc observate, ele se vor stabili în cel maĭ apropiat timp. Articolele noastre din urmă — sîntem încredinţaţĭ,— că încît pentru direcţiunea, ce aŭ accentuat, sînt aprobate de toţĭ factoriĭ competenţĭ. Covârşitoarea majoritate a acestora s'a declarat deja în acest sens.*

„Ast-fel este aproape sigur, că în faţa curentuluĭ grav şi serios, ce răsare în mod firesc din sînul poporuluĭ, vor dispărea veleităţile particulariste şi ne vom găsi cu toţiĭ una la sînul legal al organizmuluĭ nostru, gata spre a veni la fapte, carĭ prin demnitatea lor să atragă după sine tot ce e suflare şi vieaţă romînească"

*

După cît se vede ideea propagată de „Adevĕrul" de atîta vreme : acţiune şi iar acţiune ! a triumfat atît în mişcarea naţională din ţară, cît şi în acea de peste munţĭ.

Prevedem de astă dată o luptă măreaţă al căreia sfîrşit nu poate fi de cît biruinţa!

D.

Crime, Delicte, Accidente

Din Capitală

Astă noapte s'a spart prăvălia de coloniale a d-luĭ Neculai Ionescu de pe bulevardul Carol I 5, sub ministerul de răsboĭ.

Spărgătoriĭ după ce aŭ cercat să spargă uşa din faţă, ne reuşind, aŭ intrat prin strada Pensionatuluĭ în curtea ministeruluĭ şi aŭ spart uşa de din dos; intrînd în prăvălie aŭ spart teşgheaua de unde aŭ furat 350 leĭ şi după ce aŭ mîncat delicatese şi aŭ băut vinurĭ fine, aŭ dispărut.

Ce zice poliţia de siguranţă a capitaleĭ?

Azĭ dimineaţă pe la orele 9 un tinichigiu anume Teodor Georgescu din strada Cîmpineanu 31 văzînd că doĭ băeţĭ lucrătorĭ întîrzie de-a se scula, se duse la uşa odăeĭ în care dormeaŭ, spre a-ĭ trezi; bătînd în uşă şi ne obţinînd nicĭ un răspuns, îşĭ lipeşte urechia de uşă; atuncĭ auzi în cameră o horcăitură; imediat luă un instrument din atelier şi spărgînd uşa a putut constata că băeţiĭ eraŭ asficsiaţĭ prin astuparea sobeĭ.

Imediat comisarul secţieĭ 9 a fost avizat şi sosind la faţa loculuĭ, a constatat că unul din băeţĭ era deja mort iar celăl'alt în agonie; el a fost transportat la spitalul Colţea într'o stare destul de gravă.

POŞTA REDACŢIEI

D-luĭ Narcis, Buzeŭ. — Bine-voiţĭ a lua o recomandaţie de la depozitarul nostru de iare din localitate.

Noutăţile zileĭ

Din Capitală

Mîine, pe la orele 2, societatea studenţilor în medicină va ţine şedinţă publică. Cu această ocazie d. Il. Constantinescu va face o comunicare cu privire la „exenteraţie oculară".

Din ţară

In comuna Socariciŭ, din judeţul Ialomiţa, s'a reînfiinţat oficiul telegrafo-poştal ce fusese desfiinţat în Maiŭ 1897. Acest oficiŭ va face serviciŭ limitat de telegraf, de poştă uşoară şi de mandate poştale interne.

Din străinătate

Afacerea Dreyfus.

Ziarele antisemite încearcă să arate pe Esterhazyi ca pe o victimă a unuĭ complot urzit de rudele luĭ Dreyfus. Rochefort numeşte pe Scheurer-Kestner o canalie bătrînă.

Maiorul Esterhazyi s'a prezentat deputatuluĭ Bazille cerîndu-ĭ un sfat. Bazille î-a recomandat să dea în judecată pentru insultă pe fratele ex-căpitanuluĭ şi pe Scheurer-Kestner; a refuzat însă ca să-l ia apărarea.

„Temps“ publică o convorbire cu Leblois, advocatul luĭ Scheurer-Kestner. Acesta arată că pe cînd la începutul procesuluĭ Dreyfus, nicĭ o voce alsaciană nu s'a ridicat în favoarea ex-căpitanuluĭ, astăzĭ vine un bărbat, menit să reprezinte Alsacia şi îşĭ ridică glasul în favoarea condamnatuluĭ. Vice-preşedintele are dovezĭ matematice şi dacă nu le publică, apoĭ are motive de un ordin cu totul superior, carĭ îl împedică să o facă.

*

Adunarea naţională cretană care s'a ţinut la Mylopotamos, a votat propunerea prin care primeşte autonomia ce i s'a propus. Iată un pasagiu important din această propunere:

„Adunarea naţională declară că primeşte autonomia plănuită şi promite că va colabora sincer la realizarea eĭ, dacă se vor retrage toate trupele turceştĭ din Creta“.

Propunerea inzistă asupra ultimuluĭ fapt şi cere chiar în numele tuturor locuitorilor insuleĭ, retragerea trupelor musulmane.

*

Partidul Rallis din camera grecească s'a dizolvat şi s'a contopit cu fracţiunea Zaimis. Partidul guvernamental s'a întărit foarte mult cu acest chip. El a ajuns aproape aşa de tare ca şi partidul delyanist. Delyanis combate violent guvernul, publicînd zilnic articole înjurioase la adresa luĭ Zaimis. Colonelul Mastrapas a pălmuit pe deputatul Stergradis, fiind-că a strigat în Cameră, că retragerea de la Domokos a fost primită de colonel.

Pentru cetitori noştri

Cam rar să poţĭ găsi ceva bun şi ieftin. Totuşĭ *noua bibliotecă ilustrată* din Paris întruneşte aceste condiţiunĭ. Cu **25 banĭ** *în Capitală* saŭ **30 banĭ** *în provincie* se poate avea unul din volumele apărute în această colecţiune nostimă şi utilă şi depuse în *Sala de depeşĭ* a *Adevĕruluĭ.*

Iată acĭ şi lista volumelor apărute. Numele ce figurează pe coperta fie-căruia, dă măsura valoareĭ acesteĭ bibliotecĭ:

1. *Jules Mary* Amour d'enfant, amour d'homme;
2. *X. de Maistre* La jeune Sibérienne;
3. *A. Duchatelle* Bonheur brisé;
4. *Charles Aubert* Péchés roses (I-ère série);
5. *Charles Deslys* L'épreuve;
6. *L. Marville* Autour de la gamelle;
7. *Paul Ponsolle* Autour de la lune de miel;
8. *Charles Monselet* Petits péchés;
9. *Voltaire* L'Ingénu;
10. *L. Marville* Les amours de Janette;
11. *Paul Ginisty* Un jour d'angoisse;
12. *L. Marville* Rose-Claire;
13. *E. Moret* Coeurs d'élite;
14. *Fortunio* Les femmes pui aiment;
15. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. I;
16. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. II;
17. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. I;
18. *Jules Mary* Le boulet d'or;
19. *L. Marville* L'éventail rouge;
20. *Walter Scott* Les deux bouviers;
21. *Fiévée* Le dot de Suzette;
22. *J. Lermina* A. bruler;
23. *Voltaire* Zadig;
24. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. II;
25. *L. Marville* Mariage aux roses;
26. *Charles Aubert* Pêchés roses (2-me série);

Cererile se pot face notîndu-se pe cotorul mandatuluĭ poştal—în dos—cuvintele: *Noua bibliotecă ilustrată*, urmate de cifrele ce figurează în dreptul volumelor dorite.

Cu cuponul de maĭ jos cititorul „Adevĕruluĭ“ poate obţine cincĭ volume cu un leŭ în capitală şi un leŭ 25 banĭ în provincie.

Ieftin şi bun
un leŭ în Capitală
1,25 Banĭ în provinciĭ
A se detaşa şi expedia Sălel de Depeşĭ a Adevĕruluĭ Bucureştĭ.

ANDREE THEURIET

Artiştiĭ ambulanţĭ

MARE REPREZENTAŢIE
— **Hamlet** —
dramă de Shakespeare
rolul luĭ *Hamlet* îl va avea eminentul artist d. Lorand Bonat
— *Spectacol ales* —
La urmă d. Jean Villat va apare împreună cu ursul săŭ savant, faimosul Kiouny.

Afişe multicolore cu acest coprins eraŭ lipite pe zidurile oraşeluluĭ meŭ natal, un oraşel care a păstrat mult din vechimea oraşelor meridionale din Franţa... M'am dus şi eŭ la reprezentaţie; într'o baracă, improvizată ca sală de teatru, nişte nenorocițĭ, dezmoşteniţĭ de soartă, masacraŭ nemuritoarea dramă a luĭ Shakespeare... Am stat pînă la finitul reprezentaţieĭ şi am avut ocazia să văd plînsul acestor nenorociţĭ carĭ se improvizează actorĭ.... Pe eminentul d. Bonat l'am văzut plîngînd împreună cu nevastă-sa; nu cîştigase de cît 10 leĭ... Aceştĭ nenorociţĭ, carĭ cutreeră provinciile anunţînd reprezentaţiĭ extra-ordinare, par a fi nişte corbĭ flămînzĭ carĭ aleargă după leşurĭ ca să se hrănească... Eram copil şi plînsetul d-luĭ Bonat, eminentul artist după afiş, mă amuza.

— Cu ce vom plăti sala, cu ce ne vom hrăni, cu ce vom pleca de acĭ? zicea suspinînd sărmanul actor ad-hoc.

— Să avem credinţă în cel de sus! răspundea trist sărmana luĭ soţie.

*

Aŭ trecut de atuncĭ două-zecĭ de anĭ; eram trimis în inspecţie într'un oraş din provincie. Sfîrşindu-mĭ afacerea, căscam gura la afişe. Unul din ele îmĭ atrase atenţia; era unul care anunţa o reprezentaţie extraordinară dată de venerabilul artist Bonat.... Seara am fost la reprezentaţie... Am recunoscut pe Bonat din copilăria mea, dar un Bonat moşneag, doborît de suferinţele zilnice... Vocea luĭ părea stinsă; era vocea unuĭ nenorocit care, deşi aproape de groapă, totuşĭ trebuia să se chinuească muncind.... 'mĭ-era milă; un grup de ştrengarĭ începu să 'l fluere.... Începuĭ să aplaud; toată lumea se uita la mine curios... Am aplaudat mult timp în acea seară şi fie-care aplauz înveselea întristata figură a moşneaguluĭ.... A doua zi am trimis luĭ Bonat un mic ajutor, rugîndu'l să vie la mine în Paris... Se lăsase de teatru; un an trăise numaĭ din ajutorul meŭ. Slăbit de viaţa nenorocită ce trăise, se stinse întocmaĭ ca o candelă în careunt-de-lemnul se sfîrşeşte.. Peste două lunĭ d-na Bonat îl urmă în mormînt... Sărmaniĭ! eĭ nicĭ odată n'aŭ gustat din fericirile vieţeĭ!

Caion.

MODE

Pălăriĭ Murany

Tocă garnisită cu ştofă chinchilo cenuşie şi neagră. Dinainte o frumoasă egretă, dinapoĭ pene înalte şi frumoase.

Laura.

Plîngerĭ

Locuitoriĭ din comuna Nana, plasa Negoeştĭ, judeţul Ilfov, ni se plîng că primarul Aprozeanu din acea comună se dedă la tot soiul de arbitrarităţĭ şi, cu toate astea, prefectul îl menţine în funcţiune. Ast-fel, după ce a furat comuna de toţĭ baniĭ ce'ĭ avea, s'a pus acum pe capul cîtor-va străinĭ şi, orĭ de cîte orĭ are nevoe de ceva parale, îĭ ameninţă ca în 24 de ore să părăsească satul,—aceasta însă numaĭ pentru ca aceĭ nenorociţĭ să'şĭ deschidă punga şi să'l ungă cu ceva. Afară de asta, o mulţime încă de alte lucrurĭ se găsesc în sarcina acestuĭ primar, lucrurĭ pe carĭ numaĭ o anchetă le-ar putea da la iveală în toată goliciunea lor. Raportăm cazul ministruluĭ de interne şi'l rugăm să ne lase speranţa că d-sa va fi maĭ puţin părtinitor de cît d. prefect de Ilfov.

*

Femeea Florica Fichman, din strada Senatuluĭ 6, ni se plînge că cîrciumarul Niţă Constantinescu, din strada Dobroteseĭ 12, ĭ-a oferit o maşină de cusut pentru o datorie de vre-o 20 de leĭ. Cu această maşină nenorocita femee cosea omenesc şi ast-fel trăia şi dînsa şi ceĭ şease copilaşĭ pe carĭ îĭ are. Sechestrîndu-i-o însă, ea e ameninţată să moară de foame, cusutul la maşină fiindu'ĭ singurul mijloc de existenţă. De alt-fel sărmana femee a reclamat parchetuluĭ care, la rîndu'ĭ, a dat ordin comisaruluĭ secţieĭ 36 să intervie pe lîngă comerciantul Constantinescu ca să elibereze maşina. Cum însă comisarul în loc să execute ordinul primit, s'a dus şi s'a apucat de băut cu Constantinescu, lucrurile aŭ rămas baltă, aşa că biata femee nu maĭ ştie ce să se facă. Aducem cazul la cunoştinţa autorităţilor superioare şi cerem ca femeea să fie pusă în posesiunea maşineĭ, maĭ ales că după lege, nu se poate sechestra nicĭ un lucru din saŭ prin care cine-va îşĭ scoate existenţa.

*

Maĭ mulţĭ funcţionarĭ comercialĭ din Rîmnicu-Sărat ni se plîng că patroniĭ, avizĭ şi fără saţiŭ de cîştig ca 'n tot-d'auna, nu'ĭ lasă să părăsească prăvălia de cît după orele cincĭ,—şi aceasta în zilele de repaoz prevăzute de lege, adică Dumineca şi sărbătoarea. Iar dacă bieţiĭ oamenĭ încearcă să cîrcnească şi să se plîngă contra acesteĭ nedreptăţĭ săvîrşite de patronĭ, aceştia îĭ ameninţă cu darea afară din serviciŭ, pe lîngă că le fac tot soiul de şicane. Nu ne miră de loc această purtare a patronilor, cînd înşăşĭ autorităţile, carĭ ştiŭ şi văd cele ce se făptuesc, nu iaŭ nicĭ o măsură şi cînd—culmea culmeĭ — însuşĭ ministrul de interne are neobrăzarea şi curajul să aprobe ca legea repauzuluĭ duminical să fie călcată... Rămîne dar ca tot de funcţionariĭ comercialĭ să se caute ca această lege, cîştigată cu atîta muncă, să fie respectată.

LICITAŢIUNI

— In ziua de 22 Noembrie 1897, orele 11 a. m., se va ţine licitaţie publică orală, în localul prefectureĭ Judeţuluĭ Vlaşca şi la primăria comuneĭ Udup, pentru un număr de 817 arborĭ deperisanţĭ, din carĭ 402 cerĭ, 314 dîniţe şi 101 ştejarĭ, din pădurea Branişteŭ-Cracu-Ceruluĭ, precumşi tufişul brăcuit de sub aceĭ arborĭ, care ocupă o suprafaţă de 19 hectare, 5.024 m. p.

— In ziua de 20 Noembrie 1897, orele 10 a. m., se va ţine licitaţiune publică orală, atît în loclul prefectureĭ Buzăŭ, cum şi în localurile primăriilor Mizil şi Pietroasa, din acel judeţ, pentru vînzarea totală saŭ în parte a cantităţeĭ de 1.000 — 1.200 decalitri vin noŭ, din recolta anuluĭ curent, aflat la pepiniera Pitroasa, din carĭ ca 800 decalitri vin alb şi 200—400 decalitri vin negru.

— In ziua de 19 Noembrie 1897, ora 11 a. m., se vinde prin licitaţie, în localul birouluĭ vamal Ploeştĭ. 15.680 kgr. maşinăriĭ de lemn şi fer.

— In ziua de 15 Noembrie 1897, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie publică, în cazarma regimentuluĭ din garnizoana Galaţĭ, pentru vînzarea maĭ multor efecte reformate, de diferite categoriĭ.

— In ziua de 22 Noembrie 1897, orele 11 a. m., se vor vinde prin licitaţie publică orală, în localul prefectureĭ judeţuluĭ Muscel şi la primăria comuneĭ Albeştĭ, 1.000 arborĭ în picioare, de csenţă molift, din pădurea statuluĭ Musce-Portăreasa, cantonul Rinşoru, judeţul Muscel.

— In ziua de 29 Noembrie 1897, orele 10 a. m. se va ţine licitaţiune publică orală, atît în localul prefectureĭ Dolj, la Craiova, cum şi în acele ale primăriilor Calafat, Băileştĭ şi Poiana din acel judeţ, pentru vînzarea totală saŭ în parte a cantităţeĭ de 500—600 declitri vin alb şi roşu, produs din recolta anuluĭ curent la pepiniera statuluĭ Ciuperceni.

Bonul 25 din Ucigaşul misterios

Cu acest bon se poate obţine unul din următoarele premiĭ:

Planşe:
1. Copilaşiĭ
2. In atelier
3. Femeea adormită
4. Lebăda
5. Diana surprinsă.

Fie care din aceste planşe, admirabil lucrate, are o valoare de cel puţin **2 leĭ** şi se acordă cititoruluĭ foiţeĭ noastre numaĭ pentru **25 banĭ.**

Gravurĭ:
1. Invingătoriĭ Bastilieĭ
2. Vremea frumoasă
3. Harpista
4. Glorificarea legeĭ
5. Ţiganiĭ
6. Iubirea fiească.

Fie care din aceste gravurĭ, ingenioase lucrărĭ de artă, are o valoare de cel puţin **3 leĭ** şi se acordă cititoruluĭ nostru numaĭ pentru **60 banĭ**; cu cel puţin *3 bonurĭ* se poate obţine o gravură pentru *50 banĭ.*

Tablourĭ (nudităţĭ):
1. Tinereţea
2. Aurora
3. Iluzia-Sclava-Fascinaţia
4. Suzana
5. Diana-O femee-Jucărie
6. Primăvara
7. Oglinda-Greerele
8. Bacchanta şi Satiru.

Fie care din aceste splendide lucrărĭ artistice are o valoare de cel puţin **2 leĭ** şi se acordă cititorilor noştri numaĭ pentru **25 banĭ.**

Numaĭ marele număr de cititorĭ aĭ *Adevĕruluĭ* aŭ permis realizarea acestor combinaţiunĭ de premiĭ; alt-fel aceste lucrărĭ de artă în micĭ cantităţĭ nu se pot obţine de cît cu preţurĭ foarte scumpe.

Profitaţĭ decĭ de ocaziune, cititorĭ aĭ *Adevĕruluĭ* şi aĭ foiţeĭ noastre *Ucigaşul misterios.*

Pentru gospodine

Ce ne îndreaptă?— E bine să se ştie carĭ anume alimente ne îngraşe—saŭ cum se zice—ne îndreaptă maĭ mult. Persoanele doritoare să se maĭ îngraşe, trebue să mănînce cu preferinţă. Iată o scurtă listă: Unt, brînză, gălbinuş, porc, ouă, orez, porumb şi tot ce se prepară din ele.

Gastr.

Banca Generala Română

BUCURESCI

SUCURSALA LA BRAILA SUB ACEIAŞI DENUMIRE

Capital 10.000.000 Lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIUNE:

Preşedinte: *D. P. S. Aurelian,* deputat, fost Preşedinte al Consiliului de Miniştri.

VICE-PREŞEDINŢI:

D. Menelas Germani deputat, fost Ministru
„ *E. Russell,* Consul General al României la Berlin, Membru al Direcţiuneĭ Disconto Gesellschaft

MEMBRII:

D. P. Boettger din Direcţiunea Disconto Gesellschaft
„ *Max Bürgers* bancher, Berlin
„ *Emil Costinescu* deputat, fost Director la Banca Naţională a României.
„ *Jacques M. Elias* din firma fraţiĭ A. H. Elias.

D. Vasile Lascar deputat, fost Ministru
„ *G. C. Philipescu,* fost Ministru
„ *Alexandru Marghiloman* deputat, fost Ministru
„ *Paul Schwabach* Dr. în drept, din Casa S. Bleichroder din Berlin
„ *Eugeniu Stătescu* avocat, fost Ministru
„ *Grigore Triandafil* avocat, fost Ministru

DIRECŢIUNEA DIN BUCUREŞTI:

D-nu EMIL COSTINESCU

Director-General

OPERAŢIUNI

Deschidere de Compturĭ Corrente
Incasare şi scomptare de efecte asupra Românieĭ şi Streinătăţeĭ
Incasare şi scomptare de cupoane şi titlurĭ
Cumpărare şi vînzare de titlurĭ
Imprumuturĭ pe titlurĭ şi pe alte garanţiĭ

Emitere de cecuri şi de epistole de credit asupra streinătăţeĭ, precum şi ori ce alte operaţiuni financiare şi de bancă, coprinḑând operaţiele de deposit şi de report precum şi cele de comission şi de avansuri pe mărfuri

BANCA GENERALA ROMÂNA VA INCEPE OPERAŢIILE SALE LA 10|22 NOEMBRIE cor.

MICA PUBLICITATE

De Duminică

Anunciurile pot conţine adresa saŭ numaĭ iniţiale. Scrisorile nu se liberează de cît presentatorulul chitanţeĭ respective.
Cererile de informaţiĭ relative la un anunciŭ trebue să aibă menţionat numărul anunciuluĭ respectiv.

Linia de 25 litere 15 banĭ; patru liniĭ 50 banĭ; nu se adm poste patru liniĭ.
Din provincie baniĭ se pot expedia la adresa Administraţieĭ *Adevĕruluĭ,* în plic închis cu mărcĭ poştale.

Nu se admite la „mica publicitate" de cît anunciurĭ relative la *cererĭ şi oferte de slujbă, vinzărĭ şi închirierĭ, cursurĭ, meditaţiĭ, obiecte perdute şi fondurĭ de comerciŭ, dar fără menţiune de preţ.*

VINZARI şi INCHIRIERI

De vînzare un loc strada Raionuluĭ 27 faţa 14 stînjenĭ lung 52 stînjenĭ, 2 minute depărta e de staţia tramvaiuluĭ Dudeştĭ. 556

De închiriat foarte eftin în strada Icoaneĭ 8, apartamente, camere mobilate şi nemobilate lunar saŭ anual. 541-4

255 hectare pămînt sînt de vînzare în comuna Tapraisar lîngă Constanţa. A se adr. căpitan Th. Nicolescu, Constanţa. 513—10

De vinzare eftin, total şi parte 3500 Calendaru vecnic, 280 corpurĭ romanu Femeile din 1793, la I. Raicoviceanu, Piteştĭ. 482-bis. 4

De vinzare eftin total 365 volume cărţĭ cartonate bibliotecă, literare, romane şi bisericeştĭ la I. Raicoviceanu, Piteştĭ. 482-4

De vinzare saŭ închiriat o locomotivă pe linia normală eşit ...d. atelierul C. F. R. Adr. Theodoriadis Bib.-Vodă 13 Buc. 460-6

CERERI ŞI OFERTE

Tinăr cu bună conduită, 1000 leĭ garanţie vorb. limba rom. germană şi italiană caută loc de casier saŭ încasator. 571

Un student universitar doreşte a da instrucţiĭ de limba germană, Informaţiunĭ la administraţia acestuĭ ziar. 572

Guvernantă romînă cu limba franceză şi începutul piano găseşte loc bun în provincie. Adr. M-me Bandau alea Carmen Sylva 1. 575

Doamnă tînără, avere 8000 leĭ doreşte a se căsători cu un func. de stat, leafa 20.. l. lunar. Adr. S. N. p. rest. Galatz 523 bis. 578

Absolvent cu diploma şc. comercială caută loc într'o casă de com. saŭ orĭ-ce altă casă de com. adr. la Adevĕrul sub „Ion". 573

Un *tînăr* cu bună purtare cu garanţie 2000 fr. caută post ca casier încas. saŭ alt post la birou Adr. A. G. la adm. ziaruluĭ 477-5

O *doamnă* romînă doreşte un post ce me. ageră la un institut saŭ în altă parte adr. str. Romană 237. 515 4

DIVERSE

Lecţiunĭ de limba franceză şi engleză se dau de către un profesor francez. A se adresa la Adevĕrul. 567

Preparaţiunĭ sistematice pentru examenul de maior ce are loc la Aprilie. A se adresa administraţiuneĭ acestuĭ ziar. 561

Caut odaie mobilată aci, nu departe de oraş. Răspuns cît de repede posibil, Finkelstein Udricanĭ 29. 565—1

O familie respectabilă primeşte d-şoare saŭ doamne profesóre şi studente de universitate în pensiune str. Romana 138. 534-10

Biuroŭ de încredere. Primul comisioner romîn şi representant al filtruluĭ de apă Berkefeld. Const. Bucureştĭ-Berzeĭ 54 511—4

Se caută un cazan de 60—70 caĭ putere în perfectă bună stare, cu toate accesoriile luĭ. Adr. B. Manaşk Bibescu-Vodă 13. 448-6

Se dau eftin. Două jumătăţĭ mobilă garnitură puţin usate. Adresa strada Vitoru 95. 416.10

Proprietar, CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Băncei Naţionale — Tipărit cuerneală E T. Gleitsmann, Dresda